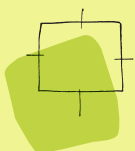
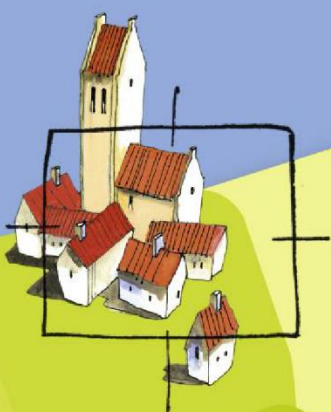

Activiteitenplan Kanaalweg 30-30a Epe

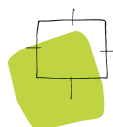
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Activiteitenplan Kanaalweg 30-30a Epe

Inhoud
Rapport en bijlage(n)

11 december 2023
Projectnummer P000847

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	4
2.1	Ligging	4
2.2	Inrichting plangebied	6
2.3	Voorgenomen ontwikkelingen	6
2.4	Werkzaamheden	8
3	Ecologisch onderzoek	9
3.1	Onderzoek aanwezigheid	9
3.1.1	Inventarisatie huismus	10
3.1.2	Inventarisatie steenuil	10
3.1.3	Inventarisatie kerkuil	10
3.1.4	Inventarisaties vleermuizen	10
3.1.5	Inventarisatie steenmarter	11
3.1.6	Categorie 5 vogelsoorten	11
3.1.7	Overige soorten	11
3.2	Functie plangebied	12
4	Effecten	13
4.1	Korte termijn effecten	13
4.2	Lange termijn effecten	13
5	Wettelijk belang en alternatieven afweging	15
5.1	Wettelijk belang	15
5.2	Alternatieven	16
6	Beschermingsmaatregelen	18
6.1	Algemene maatregelen	18
6.2	Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen	18
6.3	Permanente voorzieningen	20
6.4	Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen	21
6.5	Zorgplicht	21
7	Verantwoording	22
8	Literatuur	23
9	Bijlagen	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is van plan het melkveebedrijf aan de Kanaalweg 30-30a in Epe op te heffen, de bedrijfsbebouwing te slopen en hiervoor in de plaats een nieuwe burgerwoning te realiseren. Hiervoor is eerst verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 1, Beknopte natuurtoets Kanaalweg 30 – 30a Epe) en vervolgens nader onderzoek naar beschermde soorten (zie bijlage 2, Nader onderzoek beschermde soorten – Kanaalweg 30-30a, Epe). Uit het nader ecologisch onderzoek blijkt dat in dit gebied beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarter aanwezig zijn.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan deze nesten en verblijfplaatsen verloren. Daarom is voor dit plan een ontheffing conform artikel 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig. Voor deze ontheffingsaanvraag is het voorliggende activiteitenplan opgesteld. Dit activiteitenplan wordt ter beoordeling voorgelegd aan de provincie Gelderland.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 januari 2029.

Activiteitenplan

Voorliggend activiteitenplan geeft de maatregelen weer die worden genomen om de functionaliteit van de nesten en verblijfplaatsen te behouden, waardoor geen wezenlijke invloed op de populaties van de betreffende soorten is te verwachten. Door het werken volgens de in voorliggend activiteitenplan voorgestelde werkwijze en het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen, hebben de activiteiten zo min mogelijk schadelijke effecten op de beschermde soorten.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen omschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de effecten die de ontwikkelingen op de functie van het plangebied hebben, beschreven. Hoofdstuk 4 geeft de korte en lange termijn effecten van de ontwikkeling weer. In hoofdstuk 5 wordt het wettelijk belang waaronder deze ontheffing wordt aangevraagd onderbouwd, daarnaast worden de alternatieven overwogen. In hoofdstuk 6 worden de maatregelen uitgewerkt die worden gerealiseerd om de effecten op de soort(en) te mitigeren. In hoofdstuk 7 staat de verantwoording en in hoofdstuk 8 staan de literatuurverwijzingen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

2.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Kanaalweg 30 – 30a, ten oosten van Epe (zie figuur 1).

Provincie: Gelderland

Gemeente: Epe

Plaats: Epe

Adres: Kanaalweg 30 – 30a

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood) en de te slopen bebouwing (geel). De bebouwing in het plangebied bestaat uit een bedrijfswoning (nummer 1), een kapschuur (nummer 2), een opslagloods (nummer 3), een garage (nummer 4), een grote koeienstal (nummer 5), een tanklokaal (nummer 6) en een kleine koeienstal (nummer 7). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto 1 t/m 6. Impressie van het plangebied op 2 november 2022. Van linksboven naar rechtsonder: de bedrijfswoning (nummer 1), de kapschuur (nummer 2), de opslagloods (nummer 3), de garage (nummer 4), de grote stal (nummer 5) en het tanklokaal (nummer 6).

Foto's 7 en 8. Impressie van het plangebied op 2 november 2022. Links de kleine stal (nummer 7) en rechts het weiland in het zuiden van het plangebied (nummer 8).

2.2 Inrichting plangebied

Het plangebied bestaat uit een melkveehouderij met een bedrijfswoning en enkele bedrijfsgebouwen. De bebouwing bestaat uit een bedrijfswoning (nummer 1), een kapschuur (nummer 2), een opslagloods (nummer 3), een garage (nummer 4), een grote koeienstal (nummer 5), een tanklokaal (nummer 6) en een kleine koeienstal (nummer 7).

Langs de west- en noordzijde van de bedrijfswoning is tuinbeplanting aanwezig en het zuidelijke deel van het plangebied bestaat uit weiland. Opgaande begroeiing is voornamelijk langs de westelijke rand van het plangebied aanwezig. Langs de oostelijke grens van het plangebied zijn ook enkele struiken en opslag van bomen aanwezig. Op de oostelijke en westelijke grenzen van het plangebied zijn greppels aanwezig die tijdens het veldbezoek droog stonden. Permanent oppervlaktewater is niet in het plangebied aanwezig.

2.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De plannen bestaan uit het opheffen van het huidige melkveebedrijf en de sloop van de bestaande bebouwing, met uitzondering van de bedrijfswoning. In de plaats van de schuren en stallen wordt één nieuwe woning gerealiseerd (zie figuren 2 en 3). De bedrijfswoning blijft behouden en wordt omgevormd naar een gewone burgerwoning. Voor deze omvorming zijn geen fysieke aanpassingen aan het gebouw nodig. De bomen in het plangebied en de greppels langs het plangebied blijven ongemoeid.

2.4 Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit reguliere sloop- en bouwwerkzaamheden. Hierbij wordt een deel van de bebouwing in het plangebied gesloopt, vegetatie verwijderd en grond vergraven. Bij de sloop- en bouwwerkzaamheden wordt zwaar materieel, zoals een graafmachine en vrachtwagens, ingezet.

Planning

De sloop van de bebouwing staat gepland voor februari 2024. Het is denkbaar dat de planning opschuift afhankelijk van de snelheid van de te doorlopen procedures. Ook in dat geval zal bij de planning worden gekeken naar de minst kwetsbare periodes voor de betreffende soorten (zie ook hoofdstuk 6 Maatregelen). Mocht afwijking van de voorgenomen planning nodig blijken, dan wordt dit afgestemd met de provincie.

3 Ecologisch onderzoek

3.1 Onderzoek aanwezigheid

In het voortraject van de plannen is in 2022 een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is soortgericht nader onderzoek gedaan naar de aanwezigheid, dan wel afwezigheid van nesten van verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van vleermuizen, verblijfplaatsen van steenmarter en jaarrond beschermde nesten van huismus, kerkuil en steenuil. Dit aanvullende onderzoek is in 2023 uitgevoerd en de bevindingen zijn gerapporteerd in de rapportage Nader onderzoek beschermde soorten – Kanaalweg 30-30a, Epe (BügelHajema Adviseurs, 2023). Uit het aanvullende onderzoek is naar voren gekomen dat binnen het plangebied de volgende functies voor beschermde soorten aanwezig zijn (zie ook figuur 4):

- acht nesten van huismus (groene vierkanten);
- één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (cyaan cirkel);
- één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (donkerblauwe cirkel);
- één verblijfplaats van steenmarter (paarse vlak).

Figuur 4. Locatie van het plangebied (rood), de te slopen bebouwing (geel), de huismusnesten (groen), de zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (cyaan), de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (donkerblauw) en de vermoedelijke locatie van de verblijfplaats van steenmarter (magenta).

3.1.1 Inventarisatie huismus

Op 26 april en 10 mei 2023 is het plangebied bezocht voor inventarisatie van huismus. De onderzoeksmethode en de uitgebreide omschrijving van de resultaten zijn weergegeven in bijlage 2 (Nader onderzoek beschermde soorten – Kanaalweg 30-30a, Epe). Hierna volgt een korte omschrijving van de resultaten.

In het plangebied is een kleine populatie huismussen aanwezig. Ten minste acht huismussen zijn gelijktijdig waargenomen in de tuin van de bedrijfswoning. Ook werd nestindicerend gedrag vastgesteld. In totaal konden op basis van de waarnemingen acht verschillende nestlocaties worden vastgesteld, alle in de bedrijfswoning (zie voor de locatie de groene vierkanten op figuur 4).

3.1.2 Inventarisatie steenuil

Op 20 maart, 3 april en 24 april 2023 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van steenuil. De onderzoeksmethode en de uitgebreide omschrijving van de resultaten zijn weergegeven in bijlage 2. Tijdens de inventarisaties is steenuil niet in of direct rondom het plangebied gehoord.

3.1.3 Inventarisatie kerkuil

Op 20 maart, 3 april, 24 april, 25 mei, 16 juni, 23 juni, 17 augustus en 12 september 2023 is het plangebied onderzocht ten behoeve van kerkuil. De onderzoeksmethode en de uitgebreide omschrijving van de resultaten zijn weergegeven in bijlage 2.

Tijdens het veldbezoek op 3 april zijn meer dan 10 braakballen van kerkuil aangetroffen in de kapschuur. Bij het veldbezoek op 24 april zijn twee nieuwe braakballen aangetroffen. Gedurende geen van de andere bezoeken zijn (nieuwe) braakballen aangetroffen. Kerkuil is tijdens geen van de bezoeken gezien of gehoord in het plangebied. De braakballen zijn dan ook van een passerende kerkuil geweest. Het plangebied heeft op basis van deze waarnemingen geen vaste functie voor kerkuil.

3.1.4 Inventarisaties vleermuizen

Het plangebied is bezocht op 25 mei, 15 juni, 23 juni, 17 augustus en 12 september 2023 voor het onderzoek naar vleermuizen. Tijdens het onderzoek zijn drie bezoeken, waarvan één ochtendbezoek, uitgevoerd in de kraamperiode (mei-juli 2023) en twee bezoeken uitgevoerd in de paarperiode (augustus-oktober 2023). Hierbij is geïnventariseerd volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). In bijlage 2 is de onderzoeksmethode en de uitgebreide omschrijving van de resultaten opgenomen.

Tijdens het ochtendbezoek in de kraamperiode is een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen achter een houten daklijst aan de kapschuur (zie voor de locatie de cyaan cirkel op figuur 4). Grotere groepen zwermende of in- en uitvliegende dieren die duiden op de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats, zijn niet aangetroffen, waardoor dit verblijf kan worden aangemerkt als zomerverblijf.

Ook is tijdens de paarperiode een paarterritorium en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen in de bedrijfswoning (zie voor de locatie de donkerblauwe cirkel op figuur 4). Het dier vloog baltsend rondjes om de bedrijfswoning en tikte meerdere keren aan vlak onder de nok van het dak. Dit duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats op deze plek.

Tijdens geen van de bezoeken was er een indicatie dat het plangebied onderdeel uitmaakt van essentieel foerageergebied van vleermuizen.

3.1.5 Inventarisatie steenmarter

Tussen 25 juli en 12 september 2023 is met behulp van cameravallen onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van steenmarter in het plangebied. Het onderzoek naar steenmarter is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters van de provincie Noord-Brabant (Bouwens & Werkgroep Kleine Marterachtigen, 2017) en de richtlijnen nader onderzoek van de provincie Gelderland (Provincie Gelderland). Zie bijlage 2 voor een uitgebreide omschrijving van de onderzoeksmethode en resultaten.

In het plangebied is zowel een adulte steenmarter als een juveniele steenmarter vastgelegd op camera. Daarnaast is tijdens het veldbezoek van 25 mei voor vleermuizen en kerkuil een steenmarter waargenomen op de kleine stal (zie voor de locatie het magenta vlak op figuur 4). Gezien de zichtwaarneming en de onoverzichtelijkheid van het dak van de kleine stal, is dit hoogstwaarschijnlijk de locatie van de verblijfplaats van steenmarter.

3.1.6 Categorie 5 vogelsoorten

In het dak van de kleine stal (nummer 7 op figuur 1) en in het dak van het tanklokaal (nummer 6 op figuur 1) zijn tijdens de veldinventarisaties nesten van kauw aangetroffen. In dit geval gaat het om twee nesten en is in de directe omgeving van het plangebied ruimschoots alternatieve nestgelegenheid aanwezig in de vorm van huizen met pannendaken, (oude) schoorstenen, schuren en stallen. Hierdoor zijn de aanwezige kauwennesten dan ook niet jaarrond beschermd. Zie bijlage 2 voor de uitgebreide beschrijving van de situatie en waarnemingen.

Daarnaast zijn in de grote stal (nummer 5 op figuur 1) ten minste twee in gebruik zijnde nesten van huiszwaluw aangetroffen. In dit geval gaat het om ten minste twee paartjes huiszwaluw. In de directe omgeving van het plangebied zijn in ruime mate alternatieve huizen, schuren en boerderijen aanwezig waar huiszwaluw een nest kan hebben. Op basis van de ecologische omstandigheden zijn de aanwezige huiszwaluwnesten dan ook niet jaarrond beschermd. Zie bijlage 2 voor de uitgebreide beschrijving van de situatie en waarnemingen.

3.1.7 Overige soorten

In het plangebied kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. In de kapschuur en grote stal zijn nesten van houtduif aangetroffen en in de struiken rondom de te slopen bebouwing is een jonge merel aangetroffen (zie ook bijlage 2). Tot slot zijn in het plangebied verblijfplaatsen van een aantal algemene amfibie- en zoogdiersoorten, zoals bruine kikker, gewone pad en huisspitsmuis te verwachten, waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

3.2 Functie plangebied

Op basis van de hiervoor beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in de slopen kapschuur één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is (cyaan cirkel op figuur 4). Deze zal bij uitvoering van de plannen verloren gaan.

De waarnemingen gedurende het steenmarteronderzoek duiden op de aanwezigheid van een rust- en/of nestplaats in het plangebied, hoogstwaarschijnlijk in de te slopen kleine stal (magenta vlak op figuur 4). Waarschijnlijk vormt het plangebied ook een klein onderdeel van het foerageergebied van steenmarter. De verblijfplaats in de kleine stal zal bij uitvoering van de plannen verloren gaan.

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied acht jaarrond beschermde huismusnesten aanwezig zijn (groene vierkanten op figuur 4). Daarnaast vormt de tuin van de bedrijfswoning hoogstwaarschijnlijk onderdeel van het foerageergebied van huismus. De bedrijfswoning en omringende tuin blijven bij uitvoering van de plannen behouden, waardoor ook de nesten van huismus en het direct naastgelegen foerageergebied behouden blijven. Deze worden dan ook later in het activiteitenplan niet behandeld, anders dan het voorschrift buiten het broedseizoen te werken om zodoende verstoring tegen te gaan.

In de bedrijfswoning is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig (donkerblauwe cirkel op figuur 4). Het is niet uitgesloten dat de paarverblijfplaats in de bedrijfswoning eveneens dient als solitaire winterverblijfplaats. Dit paarverblijf blijft bij uitvoering van de plannen behouden en verstoring hierop tijdens de werkzaamheden wordt voorkomen. Deze verblijfplaats wordt later in het activiteitenplan dan ook niet behandeld, anders dan het voorschrift om lichtverstoring in het paarseizoen tegen te gaan.

4 Effecten

4.1 Korte termijn effecten

Door de sloop van de bebouwing in het plangebied wordt één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vernietigd, wat in strijd is met artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Ook wordt één verblijfplaats van steenmarter vernietigd, wat in strijd is met artikel 3.10, lid 1 van de Wet natuurbescherming.

Het plangebied zal naar verwachting niet ongeschikt worden als foerageergebied voor deze soorten die zowel in stedelijk als landelijk gebied foerageren. Gewone dwergvleermuis is een weinig kritische soort qua foerageergebied. De bedrijfswoning en omringende tuin blijven behouden en in de directe omgeving is in ruime mate alternatief foerageergebied voorhanden. Daarnaast wordt in het plangebied slechts één nieuwe woning gerealiseerd en is daaromheen groen voorzien. Voor steenmarter is bovendien in de ruige begroeiing langs de oevers van de watergang en rondom de nabijgelegen boerderijen ruimschoots alternatief foerageergebied aanwezig.

Door het treffen van soortspecifieke maatregelen, zoals deze in hoofdstuk 6 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden geen negatieve effecten verwacht. Door het actuele aanbod van (tijdelijke) verblijfplaatsen in de directe omgeving en het aanbieden van permanente alternatieve verblijfplaatsen in de nieuwbouw, zal het aanbod aan verblijfplaatsen voor de betreffende populaties van gewone dwergvleermuis en steenmarter niet afnemen.

4.2 Lange termijn effecten

Gewone dwergvleermuis is in Nederland een algemene soort die niet wordt bedreigd. De soort wordt vrijwel overal in Nederland aangetroffen. Indien bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden geen beschermingsmaatregelen worden genomen, kan de verspreiding van gewone dwergvleermuis op lokaal niveau afnemen. Er is geen detailinformatie beschikbaar over de exacte grootte van de lokale populatie van gewone dwergvleermuis in de wijdere omgeving. De soort is in Nederland echter de meest algemene vleermuissoort die in bebouwd gebied praktisch overal voorkomt en die ook in Gelderland overal verspreid voorkomt (Zoogdiervereniging, 2023). De exacte begrenzing van een lokale populatie van gewone dwergvleermuis is niet of nauwelijks te definiëren, omdat gewone dwergvleermuizen vele kilometers kunnen afleggen en bijvoorbeeld tot 25 km kunnen afleggen tussen winter- en zomerverblijfplaatsen (Zoogdiervereniging, 2023). Bovendien wisselen ze regelmatig tussen verblijfplaatsen. Daarom wordt er voor projecten waarbij het toch belangrijk is de grootte van de lokale populatie in te schatten, bijvoorbeeld bij onderzoeken voor windparken, gerekend met het aantal gewone dwergvleermuizen binnen een straal van 30-50 km om de locatie. Dit is de zogenoemde 'catchment area'. Bij een totale Nederlandse populatie van 300.000 dieren, wat vermoedelijk nog een duidelijke onderschatting is van het totale aantal dieren in Nederland, een straal van 30 km en een lage

dichtheid van negen dieren per km² (representatief voor open gebieden), gaat het bijvoorbeeld om een totale lokale populatie van bijna 25.000 dieren (Bureau Waardenburg, 2018). Dit betreft dus een zo conservatief mogelijke inschatting van de lokale populatie.

Bij de populatie binnen het plangebied gaat het met hooguit één individuele zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats dus om een zeer klein deel van de lokale populatie en een uiterst klein deel van de landelijke populatie. De paarverblijfplaats blijft bovendien behouden. Op populatieniveau zal het verlies van één zomerverblijfplaats geen impact hebben. Er zal geen sprake zijn van een negatief effect op de lokale of landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis. Daarnaast worden mitigerende maatregelen genomen om te verzekeren dat negatieve effecten op gewone dwergvleermuis kunnen worden uitgesloten.

De huidige staat van instandhouding voor steenmarter is gunstig. De soort komt voornamelijk in midden- en oost-Nederland in grote aantallen voor (NDFF, 2015). De populatie steenmarters is in het noorden en oosten van het land momenteel stabiel en neemt richting het westen meer toe. Indien bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden geen beschermingsmaatregelen worden genomen, kan de verspreiding van de soort op lokaal niveau afnemen. Op populatieniveau zal het verlies van één verblijfplaats echter nauwelijks impact hebben, gezien steenmarter vaak van een groot netwerk van nest- en rustplaatsen gebruikmaakt. Door mitigerende maatregelen te nemen, zoals omschreven in dit activiteitenplan, kunnen negatieve effecten op steenmarter worden uitgesloten.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen, zoals deze in hoofdstuk 6 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis en steenmarter verwacht.

5 Wettelijk belang en alternatieven afweging

5.1 Wettelijk belang

Er worden maatregelen genomen om (a) de functionaliteit te waarborgen, (b) de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en (c) aan de zorgplicht te voldoen. Desalniettemin kan als gevolg van de ontwikkeling sprake zijn van het beschadigen of vernielen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, lid 4 Wnb) en verblijfplaatsen van steenmarter (artikel 3.10, lid 1, sub c Wnb). Ook kan sprake zijn van verstoring van gewone dwergvleermuis als gevolg van de activiteiten (artikel 3.5, lid 2 Wnb). Hierdoor wordt de ontheffingsaanvraag getoetst aan de belangen zoals deze in artikel 3.3 en artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming staan beschreven.

De ontheffing wordt voor gewone dwergvleermuis aangevraagd in het kader van de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (artikel 3.8, lid 5, sub b, 3° Wnb). Voor steenmarter wordt de ontheffing daarnaast aangevraagd in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde (artikel 3.10, lid 2, sub a Wnb).

Voor het plan wordt een bestemmingsplan opgesteld dat het realiseren van een nieuwe woning mogelijk maakt op de locatie. Hiervoor wordt de bestaande bebouwing gesloopt en worden de vrijgekomen sloopmeters ingezet voor de bouw van een extra woning. Gezien de geplande ontwikkelingen en werkzaamheden om het gebied her in te richten, wordt de ontheffing in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, aangevraagd.

In Nederland is een grote behoefte aan woningen. Deze ontwikkeling draagt bij aan het voorzien in de woningbehoefte in landelijk gebied zonder dat hierbij de mate aan verstedelijking in het landelijk gebied toeneemt. De plannen dragen dan ook in kleine mate bij aan een groot openbaar belang van sociaal-economische aard.

Het plan voorziet in het stoppen van een melkveebedrijf met circa 60 volwassen runderen en 30 stuks jongvee. Hiervoor in de plaats wordt één (bijna) energieneutrale woning gerealiseerd. Het reduceren van de veestapel en het bouwen van energieneutrale gebouwen dragen bij aan het verminderen van negatieve effecten op milieu en natuur. In het kader van de klimaatsverandering worden zowel op nationaal, internationaal als mondiaal niveau maatregelen genomen. Het bouwen van energiezuinigere nieuwbouw dient tevens het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Voor de openbare veiligheid en volksgezondheid is het van belang minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen en aardgas in het bijzonder. Bij de verbranding van fossiele brandstoffen komen broeikasgassen als koolstofdioxide vrij, die zorgen voor klimaatverandering. Een groot deel van de

waargenomen mondiale temperatuurstijging wordt veroorzaakt door de toename van broeikasgassen in de atmosfeer als gevolg van menselijk handelen. Broeikasgassen veroorzaakten tussen 1951 en 2010 een temperatuurstijging tussen de 0,5°C tot 1,3°C (IPCC, 2013). Een significant deel van de uitstoot van broeikasgassen wordt veroorzaakt door het gebruik van fossiele brandstoffen als energiebron (KNAW - Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, 2011).

Door klimaatverandering is de openbare veiligheid in het geding. Klimaatverandering heeft effect op het watersysteem, waardoor de openbare veiligheid in een waterrijk land als Nederland in gevaar komt. De gevolgen van klimaatverandering op het gebied van openbare veiligheid betreft in Nederland met name de volgende punten:

- overstromingsrisico door zeespiegelstijging en piekafvoer van rivieren als gevolg van zware regenval;
- problemen met de zoetwatervoorziening tijdens perioden van droogte en door verzilting;
- problemen met de elektriciteitsvoorziening doordat elektriciteitscentrales bij te hoge temperaturen geen koelwater kunnen lozen.

Klimaatverandering heeft eveneens invloed op de volksgezondheid. Negatieve effecten op de volksgezondheid door klimaatverandering zijn onder meer het gevolg van:

- frequenter optreden van weersextremen;
- vestiging en toename van ziekteverwekkers bij hoge temperaturen;
- toename overstromingsrisico.

Het plan levert op dit punt een zeer kleine bijdrage aan het voorkomen van deze effecten op de volksgezondheid en openbare veiligheid. Hierbij moet echter worden meegewogen dat problemen rond klimaatsverandering en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen op nationale, Europese en zelfs mondiale schaal worden aangepakt. Daardoor leveren projecten als de hier behandelde activiteit automatisch een heel kleine bijdrage aan de genoemde belangen. Voor het voorkomen van de genoemde negatieve effecten en de belangen die daarmee worden gediend, zijn ook kleine projecten van groot belang.

5.2 Alternatieven

In het kader van de ontheffingsaanvraag dient te worden gezien of betere alternatieven beschikbaar zijn voor het plan. Hierna is voor de verschillende potentiële alternatieven uitgewerkt dat betere alternatieven ontbreken.

Niet uitvoeren van de activiteit

Bij het niet uitvoeren van de activiteit blijven nest- of verblijfplaatsen voor de korte termijn behouden. Zoals hiervoor omschreven, heeft de ontwikkeling echter positieve gevolgen voor de volksgezondheid, openbare veiligheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang. Daarnaast blijft, wanneer de activiteit niet wordt uitgevoerd, het melkveebedrijf in stand met daarbij alle gevolgen op nabijgelegen natuur en gezondheid. Hierdoor is het niet wenselijk de activiteit niet uit te voeren.

Alternatieve locatie

De plannen voorzien in het realiseren van een nieuwe woning op reeds bebouwd gebied. Op alternatieve bebouwde locaties is de kans groot dat ook gebouwbewonende soorten voorkomen, terwijl de ontwikkeling van onbebouwde locaties in de meeste gevallen nog schadelijker is voor de aanwezige (al dan niet beschermde) natuurwaarden.

Alternatieve werkwijze

Behalve sloop en nieuwbouw, kan ook worden gekozen de bestaande bebouwing om te vormen tot woning. Om de stallen en schuren tot een woning om te vormen die voldoet aan alle eisen van het Bouwbesluit, zullen grote aanpassingen moeten plaatsvinden aan de muren en daken. Denk hierbij aan het vervangen en renoveren van de daken en muren. Ook hierbij zal sprake zijn van aantasting van nest- en/of verblijfplaatsen. Met een andere werkwijze kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen niet worden voorkomen. Het is dan ook in alle gevallen noodzakelijk maatregelen te nemen om negatieve effecten op nest- en verblijfplaatsen te voorkomen. Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals die in het voorliggende activiteitenplan zijn opgenomen, zijn in het geheel geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten. Een alternatieve werkwijze vormt hiervoor geen beter alternatief.

6 Beschermingsmaatregelen

Ten aanzien van gewone dwergvleermuis en steenmarter worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen.

De maatregelen zijn grotendeels gebaseerd op het kennisdocument over gewone dwergvleermuis (Bij12, 2017), de website van de Zoogdiervereniging over gewone dwergvleermuis (Zoogdiervereniging, 2023) en steenmarter (Zoogdiervereniging, 2023) en expert judgement.

6.1 Algemene maatregelen

In de bedrijfswoning van het plangebied zijn jaarrond beschermde nesten van huismus en een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze beschermde functies blijven bij uitvoering van de plannen behouden. Wel moet verstoring op deze beschermde soorten tijdens en na de werkzaamheden worden voorkomen.

Huisumus

In de bedrijfswoning zijn acht jaarrond beschermde nesten van huismus aanwezig, waarop verstoring tijdens de kwetsbare periodes moet worden voorkomen. Voor de jaarrond beschermde nesten van huismus zullen eventuele verstorende werkzaamheden direct naast de bedrijfswoning buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen van huismus loopt van maart t/m augustus. Werkzaamheden die verstorend kunnen werken op de nesten, mogen dan ook alleen worden uitgevoerd in de periode september t/m februari.

Gewone dwergvleermuis

In de bedrijfswoning is ook een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig. Ook hierop moet verstoring worden voorkomen, zodat de functie behouden blijft. Voor de paarverblijfplaats geldt dat vlak vóór de paarverblijfplaats geen grote objecten mogen worden geplaatst die de in- en uitvliegroute belemmeren. Ook mag 's nachts in de periode van half juli t/m oktober geen lichtuitstraling op de paarverblijfplaats plaatsvinden.

6.2 Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen

In het kader van de mitigerende maatregelen worden drie fasen onderscheiden:

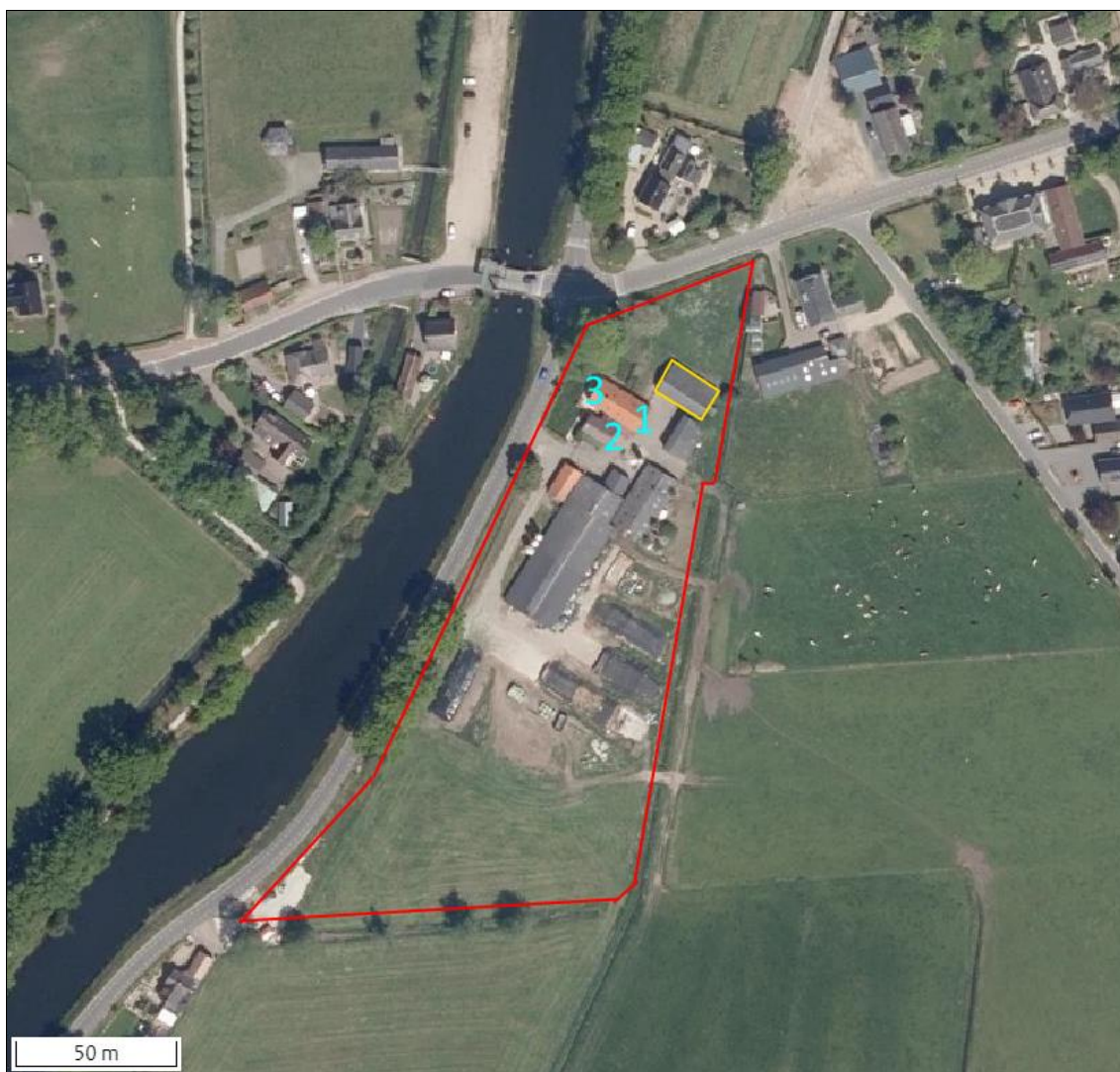
- maatregelen die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten worden genomen om gewone dwergvleermuis en steenmarter een tijdelijke voorziening te bieden voor de duur van de werkzaamheden;
- maatregelen die voorafgaand aan de daadwerkelijke sloopwerkzaamheden moeten worden genomen om de bestaande nest- en verblijfsmogelijkheden ongeschikt te maken;
- maatregelen om gewone dwergvleermuis en steenmarter een definitieve verblijfplaats te bieden in de nieuwe situatie.

Tijdelijke vervangende voorzieningen vleermuizen

In juli 2023 zijn er vier tijdelijke zomerkasten (type VK WS 10 van Vivara Pro) voor gewone dwergvleermuis opgehangen in het plangebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Zie figuur 5 voor de locaties van de kasten en zie bijlage 3 voor een uitgebreide beschrijving en foto's (Notitie tijdelijke mitigerende maatregelen Kanaalweg 30 Epe).

Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten is een ter zake kundige op het gebied van gewone dwergvleermuis betrokken. Bij het ophangen van de kasten is onder meer rekening gehouden met minimale hoogte van 3 m, een vrije aanvliegeroute en een ligging die niet te heet of te koud is.

Voor steenmarter worden vóór maart 2024 direct geschikte permanente alternatieven in het plangebied aangelegd, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De uitwerking van de permanente mitigatie staat hierna verder uitgelegd. Ook voor steenmarter worden de locatiekeuze en plaatsing begeleid door een ter zake kundige (ecoloog, steenmarterspecialist).

Figuur 5. Locatie van de te slopen kapschuur (geel) met een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en de locaties van de geplaatste vleermuiskasten (nummers). Twee kasten zijn opgehangen op locatie 1, één op locatie 2 en één op locatie 3. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Ongeschikt maken bestaande verblijfplaatsen

De sloop van de bebouwing staat gepland voor februari 2024. Het ongeschikt maken van de bebouwing zal voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd, maar in ieder geval buiten de kwetsbare periodes van een solitaire zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (april t/m oktober) en de kwetsbare periode van een nest-/rustplaats van steenmarter (maart t/m augustus). Dit komt erop neer dat de kapschuur vóór april of ná oktober en de kleine stal vóór maart of ná augustus ongeschikt worden gemaakt.

Het ongeschikt maken van het zomerverblijf van gewone dwergvleermuis gebeurt door het plaatsten van een exclusion flap(s), waardoor gewone dwergvleermuis wel kan uitvliegen, maar niet in staat is om opnieuw in te vliegen. Het ongeschikt maken, vindt plaats onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

Een aantal dagen nadat de bebouwing ongeschikt is gemaakt, vindt tijdens een avondbezoek een controle plaats. Dit om na te gaan of zich nog vleermuizen in de bebouwing bevinden. Als geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen, kan de bebouwing worden gesloopt. Indien toch nog vleermuizen worden waargenomen, wordt bepaald welke aanvullende maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat deze vleermuizen het gebouw verlaten. In dat geval moet na het uitvoeren van de aanvullende maatregelen opnieuw een avondbezoek worden uitgevoerd om te bepalen of de vleermuizen alsnog het gebouw hebben verlaten.

Het ongeschikt maken van de verblijfplaats van steenmarter gebeurt door het verwijderen van dakdelen van de kleine stal. Hierdoor komt licht en tocht in het dak. Hierdoor wordt de stal onaantrekkelijk als rustplaats voor steenmarter. Vlak voor de sloop wordt het gebouw nogmaals visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van steenmarter. Het ongeschikt maken en de inspectie gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van steenmarter.

6.3 Permanente voorzieningen

De hiervoor genoemde vleermuiskasten volstaan niet als permanent alternatief voor een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Daarom wordt in de toekomstige bebouwing permanente alternatieven ingebouwd. Ook worden voor steenmarter nieuwe nest- en rustplaatsen gecreëerd als permanent alternatief voor de aanwezige verblijfplaats.

Gewone dwergvleermuis

In de nieuwbouwwoning worden permanente verblijfplaatsen gerealiseerd voor gewone dwergvleermuis. Bij voorkeur wordt achter de houten gevelbekleding aan de kopse kanten van de woning geschikte verblijfsruimte gecreëerd. Dit kan bijvoorbeeld door op enkele plaatsen tussen de rabatdelen openingen van minimaal 1,5 - 2 cm hoog en 5 cm breed te creëren op minimaal 3 m hoogte boven het maaiveld. Achter de rabatdelen moet tussen de buitenmuur en de rabatdelen een ruimte van minimaal 2 - 2,5 cm diep aanwezig zijn waarin vleermuizen kunnen verblijven. Hiermee kan tot circa 39 m² geschikte verblijfsruimte worden gerealiseerd. Voor één solitaire zomerverblijfplaats wordt met deze oppervlakte ruimschoots gecompenseerd.

Indien dit niet mogelijk is, zullen achter de houten gevelbekleding vier inbouwstenen (type IB VL 05 van Vivara Pro of type VMPM1 van Unitura) worden ingebouwd, al dan niet met een bijbehorende entreesteen. Ook deze zullen op minimaal 3 m hoogte met geschikte aan- en uitvliegroutes worden geplaatst op plaatsen zonder (licht)verstoring.

Steenmarter

Voor steenmarter zullen in het plangebied op geschikte locaties twee marterhopen worden gerealiseerd. Deze marterhopen worden reeds vóór de sloop van de bebouwing geplaatst en zullen bestaan uit een marternestkast (type ZK EM 01 of ZK MA 01 van Vivara Pro of MRTT1 van Unitura) met daarboven een takkenhoop met een diameter van circa 1 m breed en 1 m hoog. De marterhopen worden op geschikte locaties geplaatst, waarbij rekening wordt gehouden met beschutting, looproutes en (licht)verstoring.

6.4 Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen

Door het waarborgen van de functionaliteit, zoals hiervoor bij paragraaf 5.1 benoemd, wordt tevens de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.

6.5 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent een zorgplicht. Als volgens vorengenoemde maatregelen wordt gewerkt, wordt al voor een groot deel invulling gegeven aan de zorgplicht. Mocht onverhoopt toch een broedvogelnest worden aangetroffen, dan worden de werkzaamheden stilgelegd en wordt met een ecooloog bekeken welke maatregelen nodig zijn.

In het plangebied kunnen zowel in de struiken als in de bebouwing vogels broeden waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, zoals houtduif, kauw en huiszwaluw. Werkzaamheden vinden buiten het broedseizoen plaats, dus buiten de periode half maart tot half juli. Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring. Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Tevens kunnen de struiken en het grasveld op het terrein ten minste één week voor de start van de werkzaamheden worden gesnoeid en gemaaid. Hierdoor wordt het plangebied onaantrekkelijk voor algemene zoogdieren en amfibieën waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier hebben deze soorten de tijd zich te verplaatsen naar een nieuwe locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden, zodat wordt voldaan aan de zorgplicht die wel geldt voor deze vrijgestelde soorten.

7 Verantwoording

Activiteitenplan

Het activiteitenplan is opgesteld door ecologen van BügelHajema Adviseurs. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus.

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Wet natuurbescherming door het Netwerk Groene Bureaus en heeft een brede ervaring op dit gebied.

Kennisdocument

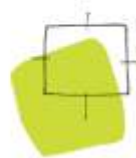
Het activiteitenplan is grotendeels gebaseerd op de Kennisdocument voor gewone dwergvleermuis (Bij12, 2017) en de website van de Zoogdiervereniging. De kennisdocumenten bevat ecologische informatie over de betreffende soorten, richtlijnen voor onderzoek en de effectbeoordeling en voorbeelden van beschermingsmaatregelen.

8 Literatuur

- Arcadis. (2018). *De Staat van Instandhouding - Factsheets voor 25 soorten in Gelderland*.
- Bij12. (2017). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis*.
- Bij12. (2017). *Kennisdocument gierzwaluw*.
- Bij12. (2022). *Kennisdocument huismus*.
- Bouwens, S., & Werkgroep Kleine Marterachtigen. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*.
- BügelHajema Adviseurs. (2023). *Nader onderzoek beschermde soorten - Kanaalweg 30-30a, Epe*.
- Bureau Waardenburg. (2018). *NOTITIE Onderbouwing aanvraag Wnb-ontheffing sterfte van vleermuizen Windark A16*. Opgehaald van <https://www.commissiener.nl/projectdocumenten/00004286.pdf>
- IPCC. (2013). Summary for Policymakers. *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA: Cambridge University Press.
- KNAW - Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen. (2011). *Klimaatverandering, wetenschap en debat*.
- NDFF. (2015, november 20). *NDFF Verspreidingsatlas*. Opgehaald van Verspreidingsatlas: www.verspreidingsatlas.nl
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging. (2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Netwerk Groene Bureaus.
- Provincie Gelderland. (sd). *Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) Hoofdstuk 3 soorten*.
- SOVON. (2023, november 30). *Huisumus*. Opgehaald van <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15910>
- Zoogdiervereniging. (2023). *Gewone dwergvleermuis*. Opgehaald van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis>
- Zoogdiervereniging. (2023). *Steenmarter*. Opgehaald van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

9 Bijlagen

Bijlage 1 – Beknopte natuurtoets Kanaalweg 30 – 30a Epe

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Kanaalweg 30 – 30 a Epe

projectnummer: P000847

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Kanaalweg 30 - 30a Epe

Datum: 15-11-2022

Inleiding

KADER

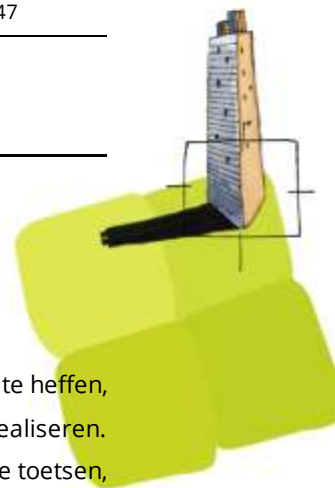
De initiatiefnemer is van plan om het melkveebedrijf aan de Kanaalweg 30 - 30a in Epe op te heffen, de bedrijfsbebouwing te slopen en hiervoor in de plaats een nieuwe burgerwoning te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt zo uitvoerbaar is, of dat aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 2 november 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: licht bewolkt, droog, circa 13 °C en een matige wind.

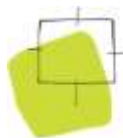
PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt aan de Kanaalweg aan de oostzijde van Epe (figuur 1). Het wordt begrensd door de Kanaalweg in het westen en de Eperweg in het noorden. Ten zuiden en oosten van het plangebied liggen agrarische percelen.

Het plangebied bestaat uit een melkveehouderij met een bedrijfswoning en enkele bedrijfsgebouwen. De bedrijfswoning (nummer 1) in het noordwesten van het plangebied is opgetrokken uit baksteen met een dakpannen zadeldak. De woning bestaat uit twee delen en is volledig in gebruik als woning en woonopslag. In het noordoosten van het plangebied staat de kapschuur (nummer 2), die is opgetrokken uit baksteen met een golfplaten dak. De open zijde van de kapschuur is afgesloten met loshangende zeilen. Ten zuiden van de kapschuur staat de opslagloods (nummer 3), die is opgetrokken uit damwandplaten met een golfplaten dak. Ten zuidwesten van de bedrijfswoning staat een driedelige garage (nummer 4). Deze heeft bakstenen muren en een dakpannen zadeldak. Direct ten

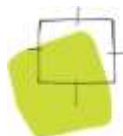
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

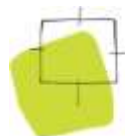
oosten van de garage staat de grote koeienstal (nummer 5), die is opgetrokken uit bakstenen met een golfplaten zadeldak. Aan de zuidzijde van de stal is damwanden gevelbeplating aanwezig. Aan de noordzijde van de koeienstal grenst het tanklokaal (nummer 6) dat net als de melkstal is opgetrokken uit baksteen met damwanden gevelbeplating en een golfplaten zadeldak. Ten slotte is ten oosten van de koeienstal de jongveeststal (nummer 7) aanwezig. Deze is opgetrokken uit houten plaatmateriaal met een golfplaten zadeldak.

Langs de west- en noordzijde van de woning is tuinbeplanting en in het zuiden van het plangebied is een stuk weiland aanwezig. Opgaande begroeiing is voornamelijk langs de westelijke rand van het plangebied aanwezig. Langs de oostelijke grens van het plangebied zijn ook enkele struiken en opslag van bomen aanwezig. Op de oostelijke en westelijke grenzen van het plangebied zijn greppels aanwezig die tijdens het veldbezoek droog stonden. Permanent oppervlaktewater is niet in het plangebied aanwezig.

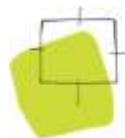

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood) met nummers voor de te slopen gebouwen die corresponderen met de nummers in de tekst. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl.

De plannen bestaan uit het opheffen van het huidige melkveebedrijf en de sloop van de bestaande bebouwing, met uitzondering van de bedrijfswoning. In plaats van de schuren en stallen wordt één woning gerealiseerd. De bedrijfswoning blijft behouden en wordt omgevormd naar een gewone burgerwoning. De bomen in het plangebied en de greppels langs het plangebied blijven vooralsnog ongemoeid.

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 2 november 2022. Linksboven de bedrijfswoning (nummer 1) in het noordwesten van het plangebied. Rechtsboven de kapschuur (nummer 2) in het noordoosten van het plangebied. Links-onder de opslagloods (nummer 3) in het oosten van het plangebied. Rechtsonder de garage (nummer 4) in het westen van het plangebied.

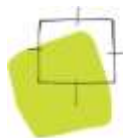
Foto's 5 t/m 8. Impressie van het plangebied op 2 november 2022. Linksboven de grote koeienstal (nummer 5) gezien vanuit het zuiden. Rechtsboven het tanklokaal (nummer 6) aan de noordzijde van de koeienstal. Linksonder de jongvee-stal (nummer 7) in het oosten van het plangebied. Rechtsonder het weiland in het zuiden van het plangebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 - 3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 3.10 - 3.11 Wnb).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna² (NDFF © 27 oktober 2022) blijkt dat in de directe omgeving (0 – 1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een reptiel (hazelworm) en een zoetwatervis (beekprik).

De vegetatie in de tuin aan de west- en noordzijde van het plangebied bestaat voornamelijk uit tuinplanten met onder andere een gazon van Engels raaigras en een beukenhaag en laurierkershaag. Het weiland in het zuiden van het plangebied bestaat voornamelijk uit algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras, paardenbloem en smalle weegbree. Langs de oostzijde van het plangebied was daarnaast ook grote weegbree, veldzuring, speerdistel en grote brandnetel aanwezig. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

Opgaande beplanting langs de westelijke rand het plangebied bestaat voornamelijk uit zomereik, ruwe berk en paardenkastanje. Verspreid over het plangebied is daarnaast opslag aanwezig van gewone esdoorn. In de tuin in het noorden van het plangebied staat ook een appelboom.

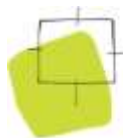
Gezien de terreingesteldheid, de voedselrijkdom en het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving (NDFF) zijn beschermde plantensoorten niet in het plangebied te verwachten.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende gebouwbewonende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil (NDFF).

Huisumus maakt vaak nesten in kleine, besloten ruimtes, zoals tussen dakpannen en dakbeschot. Tijdens het veldbezoek is op het dak van de bedrijfswoning een mannelijke huismus waargenomen. De meeste daken in het plangebied bestaan uit golfplaten (nummers 2, 3, 5 – 7). Onder deze daken is, vanwege het snelle opwarmen en afkoelen van het materiaal, geen geschikt microklimaat aanwezig voor huismussen om nesten te hebben. De pannendaken van de bedrijfswoning (nummer 1) en van de garage (nummer 4) zijn voor huismus toegankelijk via de dakgoten. Onder deze pannendaken kunnen wel geschikte besloten ruimtes aanwezig zijn voor huismus om nesten in te hebben. Ook zijn de binnenkanten van de kapschuur (nummer 2), de koeienstal (nummer 5) en de jongveeststal (nummer 7) via open deuren toegankelijk voor huismus. Hier kan huismus tussen de balken en het dak of in andere kleine besloten ruimtes nesten hebben. Hierdoor kan de aanwezigheid van huismus in de bedrijfswoning (nummer 1), de kapschuur (nummer 2), de garage (nummer 4), de koeienstal (nummer 5) en de jongveeststal (nummer 7) niet worden uitgesloten.

Ook voor gierzwaluw bieden de ruimtes tussen de golfplaten en het dakbeschot van de gebouwen met golfplaten daken (nummers 2, 3, 5 – 7) geen geschikt microklimaat om nesten in te hebben.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Daarnaast zijn deze gebouwen door het ontbreken van geschikte invliegopeningen niet toegankelijk voor gierzwaluw. Het pannendak van de garage (nummer 4) is te laag voor gierzwaluw (≤ 3 meter) om voor gierzwaluw toegankelijk te zijn en als geschikte nestlocatie te dienen. Het pannendak van de bedrijfswoning (nummer 1) beschikt wel over een geschikt microklimaat en is voldoende hoog met een geschikte aanvliegroute voor gierzwaluw. Dit dak is voor gierzwaluw toegankelijk via de ruimtes tussen de kantpannen en de muren op de kopse kanten van het gebouw. Jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw kunnen dan ook niet worden uitgesloten in de bedrijfswoning (nummer 1).

In de stallen en schuren in het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen nesten of sporen, zoals kruitstrepes, veren of braakballen, van kerkuil waargenomen. Ook zijn geen grotere besloten ruimtes aanwezig die geschikt zijn als nest- of verblijfplaats. Hierdoor kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nest- en/of roestplaatsen van kerkuil in het plangebied worden uitgesloten. Ook van steenuil zijn tijdens het veldbezoek geen sporen waargenomen. Sporen van steenuil, zoals braakballen, zijn echter veel kleiner en kunnen makkelijk over het hoofd worden gezien. Bovendien kan steenuil nesten hebben in veel kleinere besloten ruimtes dan kerkuil. In de jongveestal (nummer 7) zijn ook enkele relatief kleine besloten ruimtes aanwezig tussen het dak, het dakbeschot en in de ruimte tussen de houten muren. Deze zijn voor steenuil toegankelijk via de plekken waar het dakbeschot aan de binnenzijde van het dak mist (foto 9) of via openingen in de houten muren aan de buitenzijde van het gebouw (foto 10). Hierdoor kunnen jaarrond beschermde nesten en/of roestplaatsen van steenuil in de jongveestal (nummer 7) niet worden uitgesloten.

Foto 9 en 10. Links één van de plekken waar het dakbeschot ontbreekt aan de binnenzijde van de jongveestal. Rechts de opening in de houten muren aan de noordzijde van de jongveestal.

In de koeienstal (nummer 5) en de jongveestal (nummer 7) zijn tijdens het veldbezoek nesten van boerenwaluwen waargenomen. Boerenwaluw is een categorie vijf beschermde soort. Dit zijn nesten van soorten die vaak naar dezelfde plek terugkeren, maar voldoende flexibel zijn om een andere

broedplaats te vinden als de oude verdwenen is. Nesten van categorie vijf soorten zijn hierdoor in principe niet jaarrond beschermd, tenzij de ecologische omstandigheden of zwaarwegende feiten hierom vragen. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer niet voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig zijn in de omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn enkele nesten (≤ 10 nesten) waargenomen in de koeienstal (nummer 5) en in de jongveestal (nummer 7) het plangebied.

In de omgeving van het plangebied zijn ook enkele boombewonende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals buizerd, boomvalk en ransuil (NDFF). In de bomen in en direct rondom het plangebied zijn geen nesten waargenomen tijdens het veldbezoek. Hierdoor kunnen jaarrond beschermde nesten van boombewonende vogels in het plangebied worden uitgesloten.

In de struiken en heggen in het plangebied kunnen algemene, weinig verstoringgevoelige vogelsoorten broeden, zoals roodborst, heggenmus en merel. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de gegevens van de NDFF komen verschillende gebouwbewonende vleermuissoorten naar voren, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (NDFF).

Het merendeel van de daken in het plangebied bestaat uit golfplaten (nummers 2, 3, 5 – 7). Hieronder is vanwege het snelle opwarmen en afkoelen van het materiaal geen geschikt microklimaat aanwezig voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger om verblijfplaatsen te hebben. Ruimtes onder het pannendaken van de bedrijfswoning (nummer 1) en de garage (nummer 4) beschikken wel over een geschikt microklimaat voor vleermuizen. Deze daken zijn voor vleermuizen toegankelijk via onder andere de kantpannen aan de kopse kanten van de gebouwen. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger in de bedrijfswoning (nummer 1) en de garage (nummer 4) niet worden uitgesloten.

Gewone grootoorvleermuis heeft vaak ook verblijfplaatsen en foerageergebied in grotere binnenruimtes, zoals stallen en schuren. Deze soort is ook minder kritisch met betrekking tot temperatuur en temperatuurschommelingen dan bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis. De kapschuur (nummer 2) bevat alleen waar de steunbalken bij de nok samenkomen kleine ruimtes die goed te overzien zijn. Hieronder zijn ook geen sporen van gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis in de kapschuur worden uitgesloten. De opslagloods (nummer 3) is opgetrokken uit nauw sluitende damwand- en golfplaten en bevat geen geschikte invliegopeningen voor gewone grootoorvleermuis. Ook hierin kunnen verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis uitgesloten kunnen worden. De koeienstal (nummer 5) is door het gebruik van doorschijnende golfplaten zeer licht en bevat ook geen kleine donkere besloten ruimtes onder de bovenzijde het dak. Langs de onderste rand van het dak is op enkele plekken dakbeschoot

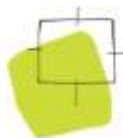
aangebracht. Het dakbeschot is vanbinnen strak afgewerkt, waardoor ruimtes tussen het dakbeschot en het golfplaten dak van binnen niet toegankelijk zijn voor gewone grootoorvleermuis. Ook van buiten zijn deze ruimtes niet toegankelijk door de aanwezigheid van een dakgoot en de lage hoogte van de dakrand. Hierdoor kunnen ook in de koeienstal (nummer 5) verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis worden uitgesloten. De jongveestal bevat meerdere kleine ruimtes tussen balken, dakbeschot en de nok waar gewone grootoorvleermuis verblijfplaatsen kan hebben. In deze ruimte kon de aan- of afwezigheid van sporen van gewone grootoorvleermuis door het aanwezige opgeslagen materiaal niet worden bepaald. Ook langs de buitenzijde van het gebouw zijn verschillende openingen in het gebouw en de muren aanwezig waardoor gewone grootoorvleermuis toegang heeft tot ruimtes in de muren en het dak. Hierdoor kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis in de jongveestal (nummer 7) niet worden uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied zijn ook boombewonende vleermuizen bekend, zoals rosse vleermuis (NDFF). In de bomen in en direct rondom het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen holtes of scheuren waargenomen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het plangebied worden uitgesloten.

Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis, die rondom bebouwing foerageren. De binnenkant van de stallen kunnen daarnaast ook foerageergebied vormen van gewone grootoorvleermuis, die ook binnen bebouwing foerageert. Vleermuisensoorten die in open gebieden foerageren, zoals de uit de omgeving bekende rosse vleermuis (NDFF), kunnen daarnaast boven de open graslanden in het zuiden van het plangebied foerageren. In het plangebied zijn geen groenstroken of brede watergangen aanwezig die een onderdeel vormen van een doorgaande structuur, die dienst kan doen als essentiële vliegroute.

Het grasland in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis en veldmuis. Voor deze soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde bever, bunzing, das, eekhoorn, otter en steenmarter bekend (NDFF). Bever is aangewezen op grotere watergangen met aangrenzend bosgebied. In en rondom het plangebied is geen geschikt leefgebied voor bever aanwezig. De aanwezigheid van bever in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten. Ook otter is aangewezen op grote watergangen met rustige, beschutte oevers, die niet aanwezig zijn in of rondom het plangebied. Otter kan hierdoor eveneens in het plangebied worden uitgesloten. Voor eekhoorn is geschikt leefgebied met grote bomen ook niet aanwezig in en rondom het plangebied. Daarom wordt

de aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied uitgesloten. In het plangebied zijn geen takkenrillen of houtstapels aanwezig waarin bunzing nesten of verblijfplaatsen kan hebben. Ook ontbreken geschikte beschutte rechtlijnige elementen voor bunzing om zich door, van en naar het plangebied te bewegen. De aanwezigheid van bunzing kan hierdoor in het plangebied worden uitgesloten. In en direct om het plangebied zijn geen bosschages aanwezig waarin das een burcht kan hebben. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van das, zoals graafsporen, wissels en latrines, waargenomen in het gazon en weiland. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van steenmarter, zoals prooiresten of afgebeten veren, in het plangebied waargenomen. In het plangebied zijn ook geen rustige rommelhoekjes, houtstapels of onoverzichtelijke (hooi)zolders aanwezig waarin steenmarter een verblijfplaats kan hebben. Hierdoor kan een verblijfplaats van steenmarter in het plangebied worden uitgesloten. Wel kan de soort af en toe foerageren binnen het plangebied.

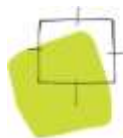
Uit de directe omgeving is de beschermde vissoort beekprik bekend (NDFF). Deze zoetwatersoort is aangewezen op stromende watergangen met zowel grind- als slibbodem. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied, kan de aanwezigheid van beekprik en andere beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Het grasland en de groene randen van het plangebied vormen geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals de uit de omgeving bekende gewone pad en kleine watersalamander (NDFF). De greppels langs de randen van het plangebied kunnen, wanneer hier water in staat, geschikt voortplantingswater vormen voor deze algemene soorten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantings- en landbiotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) zijn niet-vrijgestelde amfibieënsoorten niet te verwachten in het plangebied.

Overige beschermde ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het plangebied biedt deze soortgroep ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde ongewervelden worden uitgesloten.

TOETSING

Als gevolg van de sloop van de bebouwing in het gebied gaan mogelijk jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen verloren. Bij de sloop van de kapschuur (nummer 2), de garage (nummer 4), de koeienstal (nummer 5) en de jongveestal (nummer 7) kunnen jaarrond beschermde nesten van huismus worden vernietigd. Als gevolg van de sloop van de jongveestal (nummer 7) kunnen jaarrond beschermde nesten en/of roestplaatsen van steenuil verloren gaan. Ook gaan bij de sloop van de garage (nummer 4) mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis,

kleine dwergvleermuis en laatvlieger verloren. Daarnaast kunnen bij de sloop van de jongveestal (nummer 7) verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis verloren gaan. Bij de sloop van de koeienstal (nummer 5) en de jongveestal (nummer 7) kan daarnaast essentieel foerageergebied van gewone grootoorvleermuis verloren gaan.

Om te bepalen of nest- en verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn in het plangebied, is nader onderzoek nodig.

Doordat de bedrijfswoning wordt behouden, blijven eventuele jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en laatvlieger hierin eveneens behouden. Wel mogen eventuele beschermde nesten en/of verblijfplaatsen in de bedrijfswoning bij uitvoering van de plannen niet worden verstoord of anderszinds onbruikbaar worden. Dit wordt bereikt door geen hoge of grote werktuigen en/of materialen binnen circa twee meter van in- en uitvliegroutes te plaatsen. Verder dient lichtverstoring te worden voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling op de woning veroorzaken.

In de koeienstal (nummer 5) en de jongveestal (nummer 7) zijn ook enkele nesten van boerenwaluw waargenomen. Nesten van boerenwaluw zijn alleen jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden of zwaarwegende feiten hierom vragen. In het plangebied is slechts een klein aantal (≤ 10) nesten waargenomen tijdens het veldbezoek. Ook zijn in de omgeving van het plangebied meerdere boerderijen aanwezig met grote schuren en/of stallen. Hierdoor zijn in ruime mate alternatieve nestlocaties aanwezig voor boerenwaluw. Negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van boerenwaluw door het verlies van nestgelegenheid treden niet op.

Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en buizerd, maar zal naar verwachting niet geheel ongeschikt worden. Bij de realisatie van een nieuwe woning kan voor huismus ook weer nieuw foerageergebied ontstaan. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten van (algemene) vogelsoorten, zoals heggenmus en roodborst, is bij wet verboden. Dit kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli.

Het plangebied zal naar verwachting na de sloop en nieuwbouw niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom bebouwing foerageren, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het plangebied kan wel veranderen als foerageergebied voor vleermuissoorten die in open gebieden foerageren, zoals rosse vleermuis. In de directe omgeving van het plangebied is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig voor zowel soorten die rondom bebouwing foerageren als voor soorten die in open gebieden foerageren. Negatieve effecten op gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis door verlies van foerageergebied treden niet op.

Het plangebied vormt hooguit een klein deel van het foerageergebied van steenmarter. Bij uitvoering van het plan zal het plangebied naar verwachting niet ongeschikt worden als foerageergebied en bovendien is in de omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op steenmarter door verlies van foerageergebied kunnen worden uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleids-

doel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. Het Gelderse NNN wordt het Gelders Natuurnetwerk genoemd (GNN). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het GNN is voor provincie Gelderland uitgewerkt in de Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerd op 1 februari 2022).

GROENE ONTWIKKELINGSZONE EN GANZENRUSTGEBIED

Vanuit de Omgevingsverordening Gelderland worden behalve de GNN-gebieden ook gebieden aangewezen als Groene Ontwikkelingszone. In gebieden die zijn aangewezen als Groene Ontwikkelingszone worden ontwikkelingen alleen toegelaten als de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de GNN-gebieden en Groene Ontwikkelingszones bij ruimtelijke plannen ook specifiek ingezet op de bescherming van ganzenrustgebied en weidevogelgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

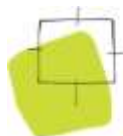
Het plangebied ligt op circa 2,8 km ten oosten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Het gebied ten westen van het plangebied, aan de overzijde van de Kanaalweg, is aangewezen als Groene Ontwikkelingszone en Gelders Natuur Netwerk (figuur 2). De graslanden op circa 2,2 km ten oosten van het plangebied zijn aangewezen als ganzenrustgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Hierdoor zijn in potentie alleen effecten door externe werking mogelijk. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door onder andere de bebouwing van Epe, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan, gezien de niet al te grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen (circa 2,8 km), mogelijk een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Om te bepalen of het plan leidt tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige delen van het Natura 2000-gebied, dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

Het GNN, GO of ganzenrustgebied in Gelderland kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen GNN, GO of ganzenrustgebied verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

Figuur 2. Overzicht van de locatie van het plangebied (rood) ten opzichte van het naburige GO (lichtgroen) en het GNN (donkergroen). Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Gelderland is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 2 november 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Uit de toetsing komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk jaarrond beschermde nesten en/of roestplaatsen van huismus en steenuil verloren gaan. Ook gaan mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis verloren. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van de bovengenoemde soorten in de kapschuur (nummer 2), de garage (nummer 4), de koeienstal (nummer 5) en/of de jongveestal (nummer 7) vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Wel moet verstoring als gevolg van de plannen op de potentiële jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen in de bedrijfswoning worden voorkomen. Zo mogen er bijvoorbeeld geen hoge of grote werktuigen en/of materialen binnen circa twee meter van in- en uitvliegroutes worden geplaatst. Verder dient lichtverstoring te worden voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling op de woning veroorzaken.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

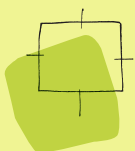
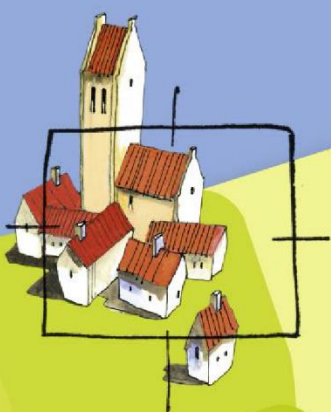
Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie al dan niet boven de 0.00 mol N/ha/ja uitkomt. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid uit de Omgevingsverordening Gelderland of het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming.

Bijlage 2 – Nader onderzoek beschermde soorten – Kanaalweg 30-30a, Epe

**Nader onderzoek beschermde soorten -
Kanaalweg 30-30a, Epe**

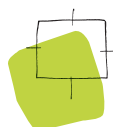
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

**Nader onderzoek beschermde soorten -
Kanaalweg 30-30a, Epe**

Inhoud
Rapport

6 november 2023
Projectnummer P000847

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Beschrijving plangebied en plannen	3
2	Nader onderzoek huismus	5
2.1	Methode	5
2.2	Resultaten	5
2.3	Functie van het plangebied voor huismus	6
3	Nader onderzoek steenuil	7
3.1	Methode	7
3.2	Inventarisatie	7
3.3	Functie van het plangebied voor steenuil	8
4	Nader onderzoek kerkuil	9
4.1	Methode	9
4.2	Inventarisaties	9
4.3	Functie van het plangebied voor kerkuil	10
5	Nader onderzoek vleermuizen	11
5.1	Methode	11
5.2	Inventarisaties	11
5.2.1	Inventarisatie kraamperiode	11
5.2.2	Inventarisatie paarperiode	12
5.3	Functie van het plangebied voor vleermuizen	13
6	Nader onderzoek steenmarter	15
6.1	Onderzoeksmethode	15
6.2	Resultaten steenmarteronderzoek	16
6.3	Functie van het plangebied voor steenmarter	17
7	Overige soorten	18
8	Toetsing en conclusie	20

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan om het melkveebedrijf aan de Kanaalweg 30 - 30a in Epe op te heffen, de bedrijfsbebouwing te slopen en hiervoor in de plaats een nieuwe burgerwoning te realiseren. Uit de natuurtoets komt naar voren dat in de te slopen stallen en schuren mogelijk verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van vleermuizen, verblijfplaatsen van steenmarter en jaarrond beschermde nesten van steenuil, kerkuil en huismus aanwezig zijn. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat deze beschermde functies in het plangebied aanwezig zijn, is nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van deze nadere onderzoeken.

1.1 Beschrijving plangebied en plannen

Het plangebied ligt aan de Kanaalweg aan de oostzijde van Epe (figuur 1). Het wordt begrensd door de Kanaalweg in het westen en de Eperweg in het noorden. Ten zuiden en oosten van het plangebied liggen agrarische percelen.

Het plangebied bestaat uit een melkveehouderij met een bedrijfswoning en enkele bedrijfsgebouwen (nummers 1 – 7). De plannen bestaan uit het opheffen van het huidige melkveebedrijf en de sloop van de bestaande bebouwing, met uitzondering van de bedrijfswoning (nummer 1). In plaats van de schuren en stallen wordt een woning gerealiseerd. De bedrijfswoning blijft behouden en wordt planologisch omgevormd naar een gewone burgerwoning. De bomen in het plangebied en de greppels langs het plangebied blijven ongemoeid.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood) en de bebouwing (nummers 1 – 7). Nummer 1 blijft behouden, nummers 2 – 7 worden gesloopt. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

2 Nader onderzoek huismus

2.1 Methode

Onder de pannendaken en in de stallen en schuren in het plangebied kunnen jaarrond beschermde nesten van huismus aanwezig zijn. Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument van BIJ12 (BIJ12, 2023). Het plangebied is op 26 april en 10 mei 2023 in de ochtend onderzocht op aanwezigheid van huismussen, al dan niet met nest-indicerend gedrag (zoals huismussen met nestmateriaal en zingende mannetjes). Het onderzoek is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogelkundige). De omstandigheden tijdens de bezoeken staan beschreven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de huismusinventarisaties

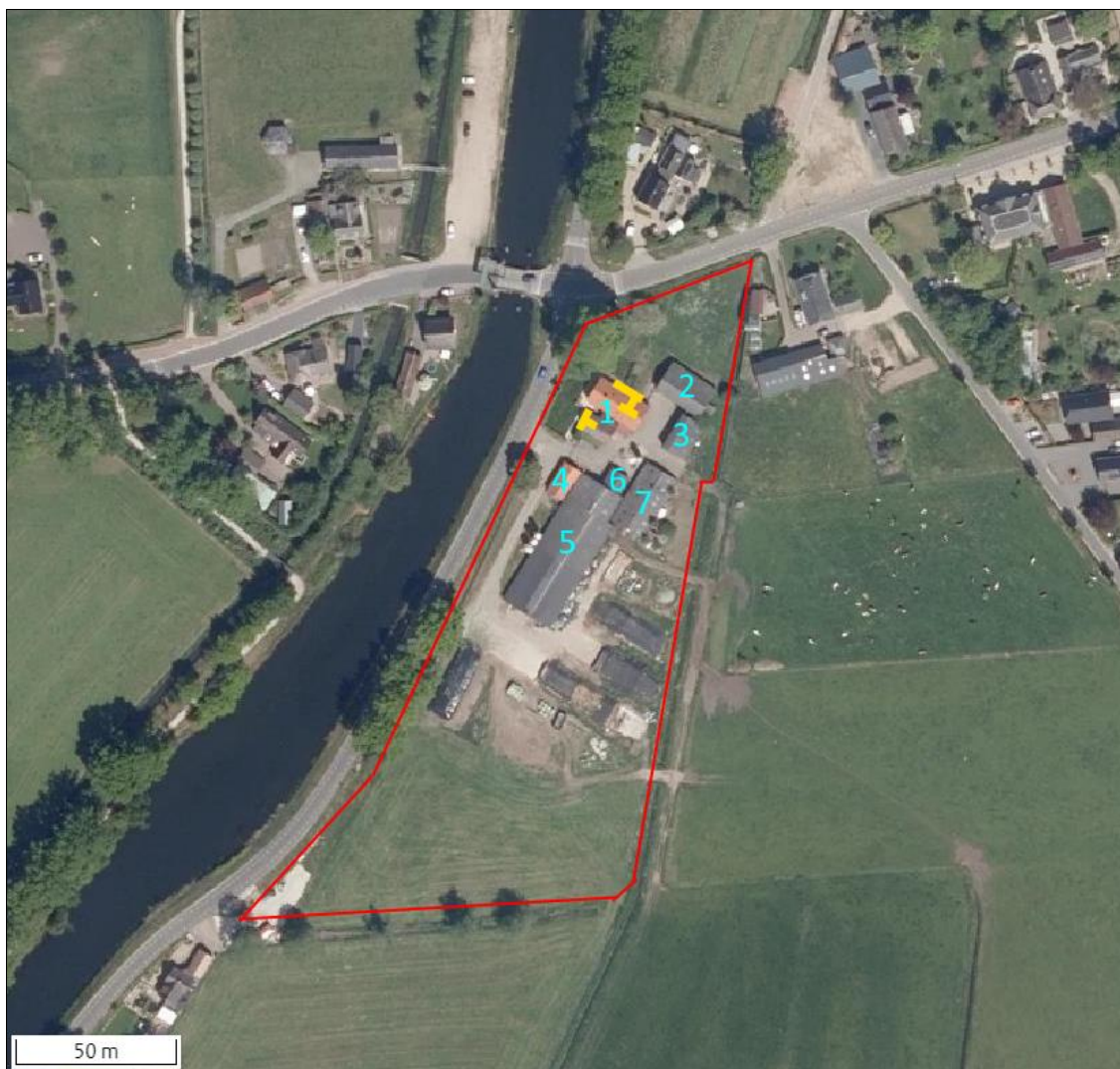
Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
26-04-2023	08:23 – 09:23 uur	06:17 uur	Bewolkt, droog, wind 2 bft W	6 °C
10-05-2023	08:30 – 09:30 uur	05:51 uur	Bewolkt, droog, wind 2-3 bft W	13 °C

2.2 Resultaten

In de te slopen bebouwing zijn geen huismusnesten aangetroffen. In de bedrijfswoning (die behouden blijft) zijn ten minste acht huismusnesten waargenomen (figuur 2).

Tijdens de eerste ronde op 26 april 2023 zijn in het plangebied meerdere baltsende, copulerende en nestmateriaal-dragende huismussen waargenomen in het plangebied. In de bedrijfswoning zijn op ten minste zeven plekken op het dak gedrag waargenomen die de aanwezigheid van een nest indiceren. In de struiken ten noorden van de bedrijfswoning zijn ook minimaal acht huismussen gelijktijdig waargenomen. In de grote stal (nummer 5) is kort één roepend mannetje en één vrouwtje waargenomen op een van de draagbalken van het dak. Beide zijn echter snel weer vertrokken en een nadere inspectie van de draagbalk toonde ook geen sporen van nestmateriaal. Nesten in de te slopen bebouwing zijn dan ook niet aangetroffen. Tijdens dit bezoek zijn daarnaast ook houtduif, kauw, merel en koolmees waargenomen in het plangebied.

Gedurende de tweede ronde op 10 mei 2023 zijn opnieuw op het dak van de bedrijfswoning meerdere huismussen waargenomen die nestindicerend gedrag vertoonden, zoals baltsgedrag. De bekende nesten van de ronde op 26 april zijn bevestigd, plus een nieuw nest aan de voorzijde van de woning. In de grote stal (nummer 5) waren ditmaal geen huismussen aanwezig. In de struiken ten noorden van de bedrijfswoning (nummer 1) en ten oosten van de kleine stal (nummer 7) zijn foeragerende huismussen waargenomen. Behalve in de bedrijfswoning (nummer 1) zijn in de overige bebouwing geen indicaties van huismusnesten waargenomen. Verder zijn ook kauw, huiszwaluw, houtduif, wilde eend, ekster, koolmees, spreeuw en boomkruiper in het plangebied waargenomen.

Figuur 2. Locatie van het plangebied (rood), de bebouwing (nummers 1 – 7) en de huismusnesten (gele strepen). Nummer 1 blijft behouden, nummers 2 – 7 worden gesloopt. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

2.3 Functie van het plangebied voor huismus

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied in de bedrijfswoning (nummer 1) acht jaarrond beschermde huismusnesten aanwezig zijn. Ook vormen de struiken rondom de bebouwing onderdeel van het foerageergebied van huismus. De bedrijfswoning en omliggende struiken blijven bij uitvoering van de plannen behouden.

3 Nader onderzoek steenuil

3.1 Methode

In de stallen in het plangebied kunnen jaarrond beschermde nesten van steenuil aanwezig zijn. Het onderzoek naar steenuil is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument Steenuil van BIJ12 (BIJ12, 2017). Het plangebied is op 20 maart, 2 april en 24 april 2023 onderzocht op de aanwezigheid van steenuil, waarbij ook gebruik is gemaakt van afspelen van baltsroepen. Daarnaast is op 2 november 2022, 3 april, 24 april, 26 april en 10 mei 2023 het plangebied onderzocht op sporen van steenuil, zoals braakballen en krijstreden. Daarnaast is tijdens de veldbezoeken ten behoeve van vleermuizen ook gelet op de aanwezigheid van steenuil in het plangebied.

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog / broedvogelkundige. De omstandigheden tijdens de avondbezoeken staan beschreven in tabel 2.

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de steenuil inventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
20-03-2023	19:25 - 21:25 uur	18:48 uur	Bewolkt, mistig, droog, wind 2 bft Z	9 °C
03-04-2023	20:30 - 22:45 uur	20:10 uur	Helder, droog, windstil	6 → 1 °C
24-04-2023	21:21 - 23:21 uur	20:48 uur	Bewolkt, droog, kort miezer ~23:15, wind 3 bft W	8 °C

3.2 Inventarisatie

Uit de inventarisatie komt naar voren dat steenuil niet binnen het plangebied aanwezig is.

Tijdens het veldbezoek van 20 maart is met de warmtebeeldcamera een duif en vermoedelijk een huis-mus rustend waargenomen in de kapschuur. Daarnaast zijn in en rondom het plangebied zanglijster, scholekster en een baltsende houtsnip gehoord. Tijdens dit bezoek is steenuil niet in of rondom het plangebied waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 3 april zijn op ruime afstand (> 700 m) ten zuiden van het plangebied om 21:49 uur één en om 22:14 uur twee roepende steenuilen gehoord. Op de grond van de kapschuur is een grote hoeveelheid (10+) braakballen gevonden, waarvan sommige ouder en sommige nieuwer. De ballen waren echter waarschijnlijk van kerkuil. Steenuil is niet in of nabij het plangebied waargenomen. In en rondom het plangebied zijn merel, gans, scholekster, duif, eend en meerkoet gehoord en/of gezien.

Tijdens het bezoek op 24 april zijn geen steenuilen gehoord of gezien in of rondom het plangebied. In de kapschuur zijn nog twee nieuwe braakballen aangetroffen, die echter ook weer van kerkuil waren. Daarnaast is een kauw uit het dak van de kleine stal (nummer 5) gevlogen. Verder zijn duiven in de bomen aan de westzijde van het plangebied waargenomen.

3.3 Functie van het plangebied voor steenuil

Uit de veldbezoeken komt naar voren dat in het plangebied geen nesten of rustplaatsen van steenuil aanwezig zijn.

4 Nader onderzoek kerkuil

4.1 Methode

De stallen en open schuren in het plangebied bieden mogelijkheden voor roestplaatsen van kerkuil. Het onderzoek naar een jaarrond beschermd nest of roestplaats van kerkuil is uitgevoerd volgens het kennisdocument voor kerkuil van BIJ12 (BIJ12, 2017). Voor het onderzoek naar kerkuil zijn drie veldbezoeken in de avond, nacht en/of ochtend uitgevoerd op 20 maart, 2 april en 24 april, 25 mei, 15 juni, 23 juni, 17 augustus en 12 september 2023. Tijdens deze bezoeken is geluisterd naar balts, roepende dieren en naar het geluid van bedelende jongen. Op geschikte locaties in het plangebied is ook gezocht naar braakballen en andere sporen die duiden op de aanwezigheid van kerkuil.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door een ecooloog / broedvogelkundige. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken worden weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Omstandigheden tijdens de kerkuil inventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsop- komst/ onder- gang	Weer	Temperatuur
20-03-2023	19:25 - 21:25 uur	18:48 uur	Bewolkt, mistig, droog, wind 2 bft Z	9 °C
03-04-2023	20:30 - 22:45 uur	20:10 uur	Helder, droog, windstil	6 → 1 °C
24-04-2023	21:21 - 23:21 uur	20:48 uur	Bewolkt, droog, kort miezer ~23:15, wind 3 bft W	8 °C
25-05-2023	21:38 – 00:08 uur	21:38 uur	Helder, droog, wind 3 bft N	14 °C
15-06-2023	21:59 – 00:29 uur	21:59 uur	Helder, droog, wind 2 bft NW	22 °C
23-06-2023	02:15 – 05:15 uur	05:15 uur	Licht bewolkt, droog, wind 2 bft NW	15 °C
17-08-2023	00:00 – 02:00 uur	21:00 uur	Helder, droog wind 2 bft NO	17 °C
12-09-2023	00:25 – 02:25 uur	20:02 uur	Bewolkt, droog, kort miezer ~01:00, windstil	19 °C

4.2 Inventarisaties

Gedurende geen van de veldbezoeken is kerkuil in het plangebied waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 3 april 2023 is een grote hoeveelheid (10+) braakballen verspreid over de grond in de kapschuur (nummer 2) aangetroffen. De braakballen zijn opzij gelegd om nieuwe braakballen tijdens latere bezoeken makkelijker te zien. Tijdens het veldbezoek op 24 april zijn twee nieuwe braakballen gevonden op de grond in de kapschuur. Ook deze waren meer dan één dag oud en zijn hierna verwijderd. Vervolgens zijn tijdens geen van de andere bezoeken nieuwe braakballen aangetroffen.

Tijdens de bezoeken is kerkuil niet gehoord of gezien in of rondom het plangebied. Wel zijn verschillende andere vogels en zoogdieren gezien en/of gehoord in of rondom het plangebied, zoals zanglijster, scholekster, houtduif, huismus, houtsnip, steenuil, konijn en vleermuizen.

4.3 Functie van het plangebied voor kerkuil

Kerkuil is niet binnen het plangebied waargenomen. In het plangebied zijn op 3 april en op 24 april in de kapschuur braakballen aangetroffen. Zowel tijdens de bezoeken hiervoor (22 november 2022, 20 maart 2023) en de bezoeken hierna (26 april, 10 mei, 25 mei, 15 juni, 23 juni, 17 augustus en 12 september) zijn geen braakballen aangetroffen. Dit duidt erop dat de gevonden ballen van een passerend dier zijn geweest. Het plangebied heeft dan ook geen (vaste) functie voor kerkuil.

5 Nader onderzoek vleermuizen

5.1 Methode

De bebouwing in het plangebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De grote stal (nummer 5) kan daarnaast onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone grootoorvleermuis, die ook veelal in bebouwing foerageren. Het vleermuizenonderzoek naar verblijfplaatsen en foerageergebied van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021).

Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit meerdere bezoeken die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen.

In de periode half mei - half juli 2023 zijn drie inventarisaties uitgevoerd met vier onderzoekers. Dit waren twee avondbezoeken en één ochtendbezoek, specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. In de periode half augustus - eind september zijn drie inventarisaties (avondbezoeken) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en solitaire winterverblijfplaatsen. Deze zijn gedaan door twee personen. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x batdetectors en Batloggers M2. Met een opnameapparaat zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd. De omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties zijn beschreven in tabel 4.

Tabel 4. Omstandigheden tijdens de vleermuis inventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ ondergang	Weer	Temperatuur
25-05-2023	21:38 – 00:08 uur	21:38 uur	Helder, droog, wind 3 bft N	14 °C
15-06-2023	21:59 – 00:29 uur	21:59 uur	Helder, droog, wind 2 bft NW	22 °C
23-06-2023	02:15 – 05:15 uur	05:15 uur	Licht bewolkt, droog, wind 2 bft NW	15 °C
17-08-2023	00:00 – 02:00 uur	21:00 uur	Helder, droog wind 2 bft NO	17 °C
12-09-2023	00:25 – 02:25 uur	20:02 uur	Bewolkt, droog, kort miezer ~01:00, windstil	19 °C

5.2 Inventarisaties

5.2.1 Inventarisatie kraamperiode

Tijdens de eerste ronde op 25 mei zijn geen vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. De eerste vleermuis werd om 22:06 uur waargenomen. Naarmate de avond vorderde werd met name boven de watergang buiten het plangebied en rond de bomen in het noordwesten van het plangebied veel gefoerageerd. Onder de kapschuur en op het erf zijn sporadisch foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Boven de watergang hebben gedurende de hele avond circa vijf tot acht gewone dwergvleermuizen gefoerageerd. Daarnaast zijn ook drie overvliegende rosse vleermuizen

waargenomen en zijn boven de watergang twee laatvliegers, één gewone grootoorvleermuis, één waternvleermuis en één franjestaart passerend waargenomen. Geen van de foeragerende, passerende of overvliegende dieren toonden binding met de bebouwing in het plangebied.

Bij het veldbezoek op 15 juni zijn eveneens geen in- of uitvliegende vleermuizen aangetroffen. De eerste vleermuiswaarneming in het plangebied is een foeragerende gewone dwergvleermuis om 22:20 uur. Gedurende de hele avond foerageerde er meerdere gewone dwergvleermuizen boven de watergang en boven de weg. Sporadisch komt een foeragerende gewone dwergvleermuis op het erf bij de stallen of de begroeiing langs. Naast gewone dwergvleermuis zijn boven en rondom het plangebied ook rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen. Geen van de vleermuizen toonde binding met (de gebouwen in) het plangebied.

Tijdens het ochtend bezoek op 23 juni is een solitaire zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen achter een houten daklijst aan de kapschuur (foto's 1 en 2). Daarnaast zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen in en om het plangebied waargenomen en enkele overvliegende rosse vleermuizen. De laatste vleermuis vertrok rond 4:49 uur.

Foto's 1 en 2. Locatie van het aangetroffen zomerverblijf onder de dakrand van de kapschuur (nummer 2).

5.2.2 Inventarisatie paarperiode

Bij het eerste avondbezoek in de paarperiode op 17 augustus zijn geen paarverblijfplaatsen aangetroffen in of buiten het plangebied. Rond de grote bomen aan de noordwestzijde van het plangebied en het kanaal hebben gedurende de avond circa vier gewone dwergvleermuizen gefoerageerd. De foeragerende vleermuizen lieten af en toe sociale roepen horen, maar toonden geen duidelijke binding met bepaalde gebouwen of bomen.

Tijdens het tweede avondbezoek op 12 september waren opnieuw meerdere gewone dwergvleermuisen aan het foerageren rond de bomen en het kanaal met sociale roepen. Eén gewone dwergvleermuis vloog herhaaldelijk rond de bedrijfswoning en tikte ook meerdere keren aan op de dakpan links van de nok aan de achterzijde van de woning (foto 3). Dit duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats in het woonhuis.

Foto 3. Locatie van het aangetroffen paarverblijf onder het dak van de bedrijfswoning (nummer 1)

5.3 Functie van het plangebied voor vleermuizen

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in het plangebied één zomerverblijfplaats (figuur 3, lichtgroene ster) van gewone dwergvleermuis aanwezig is in de kapschuur (nummer 2) en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis (figuur 3, donkergroene ster) in de bedrijfswoning (nummer 1). Het plangebied en de gebouwen in het plangebied vormen geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen.

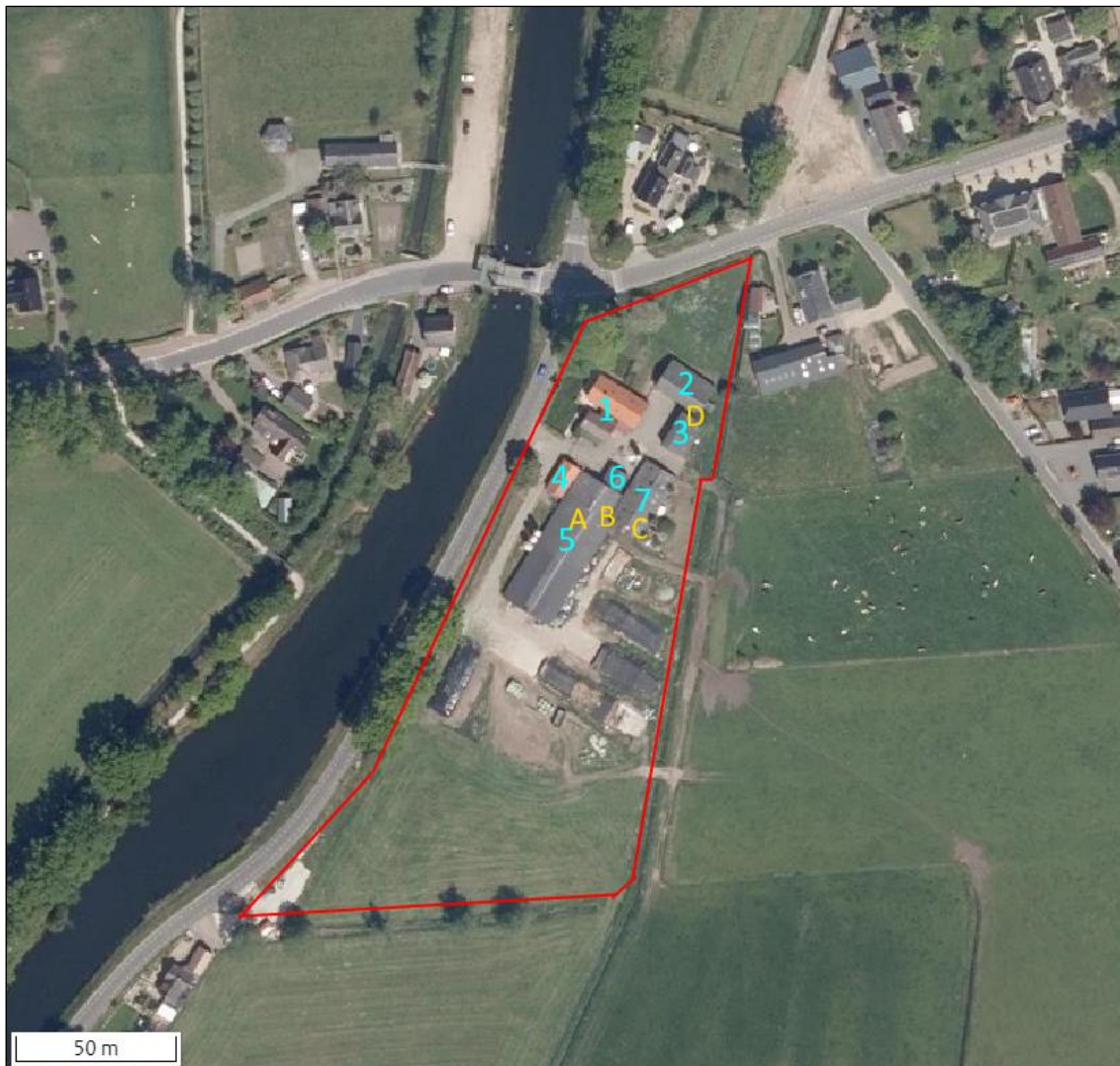

Figuur 3. Locatie van het plangebied (rood), de bebouwing (nummers 1 – 7) en de zomerverblijfplaats (lichtgroene ster) en paarverblijfplaats (donkergroene ster) van gewone dwergvleermuis. Nummer 1 blijft behouden, nummers 2 – 7 worden gesloopt. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

6 Nader onderzoek steenmarter

6.1 Onderzoeksmethode

De stallen in het plangebied bieden mogelijkheden voor nest- of rustplaatsen van steenmarter. Steenmarter is lastig te inventariseren door de verborgen levenswijze en nachttactief gedrag. Het onderzoek naar het voorkomen van steenmarter is verricht met behulp van cameravallen, gebaseerd op de protocollen zoals omschreven in de Handreiking Kleine Marters van de provincie Noord-Brabant (Bouwens & Werkgroep Kleine Marterachtigen, 2017) en de richtlijnen nader onderzoek van de provincie Gelderland (Provincie Gelderland). Hiervoor zijn één struikrover (een speciale camera in een Pvc-buis) en drie losse cameravallen ingezet gedurende een periode van ten minste zes weken in de periode maart - augustus. De struikrover en cameravallen hebben tussen 25 juli en 12 september op geschikte locaties in het plangebied gestaan (figuur 4). Bij de struikrover is een lokstof (sardines in blik) aangebracht om de trefkans van marters te vergroten. Alle camera's waren gepositioneerd op voor marters aantrekkelijke locaties en punten waar marters kunnen passeren. De camera's zijn tussentijds gecontroleerd en hierbij zijn de lokstoffen en geheugenkaarten waar nodig vervangen. Tijdens deze veldbezoeken is in het plangebied ook gezocht naar sporen (uitwerpselen en prenten).

Figuur 4. Overzicht van het plangebied (rood) en de locaties van de struikrover en de cameravallen (letters A - D).

6.2 Resultaten steenmarteronderzoek

De camera's leverden foto's van een adulte steenmarter (foto 5), een juveniele boom- of steenmarter (foto's 7 en 8) en een bunzing (foto 6) op. Steenmarter is op 29 juli vastgelegd op de struikrover (figuur 4, letter B) en de juveniele steen-/boomarter is op 5 augustus en op 8 september gefotografeerd op cameraval D. Gezien de andere waarnemingen betreft dit juveniele dier hoogstwaarschijnlijk een steenmarter. Daarnaast is bunzing te zien op cameraval D op 26 juli. Andere zoogdiersoorten die zijn waargenomen op de foto's zijn bosmuis (foto 9) en huisspitsmuis (foto 10).

Ook is tijdens het avondbezoek voor vleermuizen op 25 mei een (steen)marter gezien op het dak van de kleine stal (nummer 7).

Foto's 5 t/m 10. Van linksboven naar rechtsonder: steenmarter, bunzing, jonge boom-/steenmarter (5/8/2023), jonge boom-/steenmarter (8/9/2023), bosmuis en huisspitsmuis.

6.3 Functie van het plangebied voor steenmarter

De foto's en waarnemingen indiceren de aanwezigheid van een rust- en/of nestplaats van steenmarter in het plangebied. Gezien de zichtwaarneming op de kleine stal en de onoverzichtelijkheid van het dak bevindt zich deze plaats hoogstwaarschijnlijk in de kleine stal (nummer 7).

7 Overige soorten

Gedurende het avondbezoek voor steenuil op 20 maart is in de kapschuur een rustende houtduif aangetroffen. Tijdens het avondbezoek op 24 april is tijdens het avondbezoek voor steenuil een houtduif op een nest aangetroffen in de kapschuur (nummer 2). Naast de grote toegangsdeur aan de zuidzijde van de grote stal (nummer 5) is tijdens het ochtendbezoek voor huismus op 26 april op de grond een gevallen nest van hoogstwaarschijnlijk houtduif aangetroffen. Het nest was waarschijnlijk (deels) op de toegangsdeur gebouwd. Op de grond is ook een juveniele (hout)duif waargenomen die nog te jong was om te kunnen vliegen. Daarnaast is tijdens het bezoek op 10 mei op de grond in de kapschuur (nummer 2) een houtduivennest en eierschalen gevonden. Gezien de aanwezigheid van een duif op het nest in de kapschuur op 24 april (en de hier later aangetroffen eierschalen) en het gevallen nest met juveniel in de grote stal op 26 april, lijken er in het plangebied twee aparte houtduivenpaartjes te broeden (figuur 5, paarse cirkels).

In de struiken ten westen van de grote stal (nummer 5) is in de struiken ook een jonge merel en een volwassen mannelijke merel waargenomen. Merel kan in de struiken in of rondom het plangebied broeden.

Alle nesten van vogels zijn beschermd wanneer deze in gebruik zijn. In de broedperiode zijn de vogels en hun jongen zeer kwetsbaar en is het verboden opzettelijk de nesten te verstoren en/of te vernietigen.

Onder de nok van het dak van de kleine stal (nummer 7) en het bijgebouw (nummer 5) zijn daarnaast nesten aangetroffen van kauw (figuur 5, donkerblauwe cirkels). Tijdens de bezoeken van 26 april en 10 mei zijn hier meermaals in- en uitgaande kauwen waargenomen, al dan niet met voedsel.

Kauw is een categorie 5 beschermde vogelsoort. Dit houdt in dat de nesten van deze soort alleen jaar rond beschermd zijn als zwaarwegende ecologische omstandigheden hierom vragen, bijvoorbeeld wanneer het gaat om een grote kolonie en/of er geen alternatieve nestgelegenheid in de omgeving aanwezig is. In dit geval gaat het om twee nesten en is in de directe omgeving van het ruimschoots alternatieve nestgelegenheid aanwezig in de vorm van huizen met pannendaken, (oude) schoorstenen, schuren en stallen. Hierdoor zijn de aanwezige kauwennesten dan ook niet jaarrond beschermd. De nesten zijn wel beschermd wanneer deze in gebruik zijn, zoals alle vogelnesten die niet jaarrond beschermd zijn. De broedperiode van kauw loopt ongeveer van april tot juni.

In de noordzijde van de grote stal (nummer 7) zijn tijdens het ochtendbezoek voor huismus op 26 april ten minste twee in gebruik zijnde nesten van huiszwaluw aangetroffen (figuur 5, oranje cirkel). Ten minste vier huiszwaluwen zijn vliegend waargenomen. Tegen de balken en het dak van de stal zijn vijf zwaluwnesten gezien, alhoewel niet kon worden bepaald hoe oud de nesten waren. Van de aanwezige nesten was op één nest een broedende huiszwaluw aanwezig en werd één van de nesten regelmatig bezocht, al was hierop geen broedende zwaluw zichtbaar.

Huiszwaluw is een categorie 5 beschermde vogelsoort, wat inhoudt dat de nesten van huiszwaluw alleen jaarrond beschermd zijn indien zwaarwegende ecologische omstandigheden hierom vragen. In dit geval gaat het om ten minste twee en waarschijnlijk niet meer dan vijf paartjes boerenzwaluw. In de directe omgeving van het plangebied zijn in ruime mate alternatieve huizen, schuren en boerderijen aanwezig waar huiszwaluw een nest kan hebben. Op basis van de ecologische omstandigheden zijn de

aanwezige huiszwaluwnesten dan ook niet jaarrond beschermd. De nesten zijn wel beschermd wanneer deze in gebruik zijn. De broedperiode van huiszwaluw loopt ruwweg van half mei tot begin augustus, maar van belang is of daadwerkelijk een broedgeval aanwezig is.

Op de camera's voor het steenmarteronderzoek is ook bunzing vastgelegd. Bunzing is in Gelderland niet vrijgesteld van de verbodsvoorschriften van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze soort leeft voornamelijk in waterrijke gebieden en heeft nest- en rustplaatsen in houtstapels en takkenrillen, die niet aanwezig zijn in het plangebied. De waarneming van bunzing betrof waarschijnlijk dan ook een passerend dier. Het plangebied heeft dan ook geen beschermde functie voor bunzing.

Figuur 5. Locatie van het plangebied (rood), de bebouwing (nummers 1 – 7), de houtduifnesten (paarse cirkels), de kauwen-nesten (donkerblauwe cirkels) en de huiszwaluwnesten (oranje cirkel). Nummer 1 blijft behouden, nummers 2 – 7 worden gesloopt. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

8 Toetsing en conclusie

In het plangebied zijn in de bedrijfswoning (nummer 1) acht jaarrond beschermde nesten van huismus waargenomen. In de overige bebouwing zijn geen nesten van huismus aangetroffen. De bedrijfswoning en omringende tuin blijft bij uitvoering van de plannen behouden, waardoor ook de nesten van huismus behouden blijven. Wel moet zowel tijdens de werkzaamheden en in de gebruiksfase verstoring op de nesten voorkomen worden. Dit kan bijvoorbeeld door grote werkzaamheden direct rondom de woning buiten het broedseizoen (maart tot en met september) uit te voeren. Kan verstoring van de jaarrond beschermde nesten van huismus niet voorkomen worden, dan is hiervoor een ontheffing van de Wnb nodig.

Het plangebied bevat geen nest- of rustplaatsen van steenuil of kerkuil. Als gevolg van de plannen vinden dan ook geen negatieve effecten plaats op steenuil of kerkuil. Voor steenuil en kerkuil hoeft dan ook geen ontheffing van de Wnb aangevraagd te worden.

In de kapschuur (nummer 2) is een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig en in de bedrijfswoning (nummer 1) is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig. Doordat de bedrijfswoning behouden blijft, wordt ook de paarverblijfplaats behouden. Wel moet ook hierop verstoring voorkomen worden. Dit houdt bijvoorbeeld in dat de aanvliegroute vrijgehouden moet worden door geen grote objecten binnen 3 m van de paarverblijfplaats te plaatsen en dat lichtverstoring op de paarverblijfplaats voorkomen moet worden. Kan verstoring van de paarverblijfplaats niet voorkomen worden, dan is een ontheffing van de Wnb voor het verstoren van een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis nodig.

De kapschuur (nummer 2) wordt bij uitvoering van de plannen gesloopt, waardoor de aanwezige zomerverblijfplaats hierin verloren gaat. Voordat de kapschuur gesloopt kan worden, is dan ook een ontheffing van de Wnb voor het vernietigen van een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis nodig.

Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. De stallen worden niet gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied kan dan ook worden uitgesloten. Hiervoor hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Steenmarter heeft een rust- en/of nestplaats in het plangebied, hoogstwaarschijnlijk in de kleine stal (nummer 7). Dit gebouw wordt als gevolg van de plannen gesloopt, waarbij de rust-/nestplaats van steenmarter verloren gaat. Het vernietigen van verblijfplaatsen van steenmarter is bij wet verboden, waardoor een ontheffing van de Wnb nodig is voor de sloop van de kleine stal.

In het plangebied zijn ook nesten van vogels aangetroffen die niet jaarrond beschermd zijn. Alle nesten van vogels zijn beschermd wanneer deze in gebruik zijn. In de broedperiode zijn de vogels en hun jongen zeer kwetsbaar en is het verboden opzettelijk de nesten te verstoren en/of te vernietigen. Dit kan voorkomen worden door bij de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen en indien mogelijk buiten het broedseizoen te werken. Bij voorkeur wordt dan ook buiten de periode half maart tot half juli gewerkt.

Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

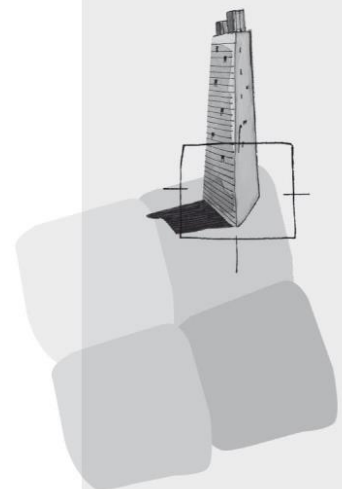
Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Voor uitvoering van de plannen moet een ontheffing van de verbodsartikelen van de Wnb aangevraagd worden voor het vernietigen van een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en het vernietigen van een verblijfplaats van steenmarter. Indien verstoring van de huismusnesten en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de bedrijfswoning niet voorkomen kan worden, is ook hiervoor een ontheffing nodig.

Colofon

Projectnummer

P000847

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
3811 NA Amersfoort

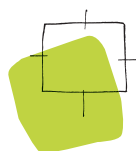
T 033-46 56 545

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort

Bijlage 3 – Notitie tijdelijke mitigerende maatregelen Kanaalweg 30 Epe

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Notitie tijdelijke mitigerende maatregelen Kanaalweg 30 Epe

Projectnummer: P000847

Onderwerp: Notitie tijdelijke mitigerende maatregelen Kanaalweg 30 Epe

Datum: 3 augustus 2023

Inleiding

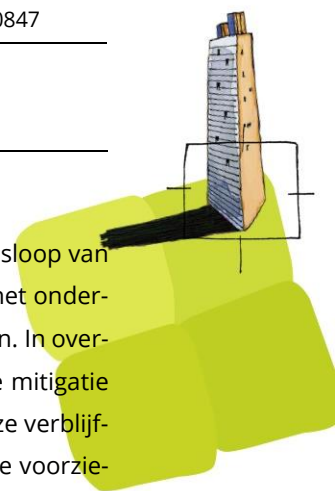
Uit de natuurtoets voor de sloop en nieuwbouw op de Kanaalweg 30 in Epe blijkt dat bij de sloop van de bestaande bebouwing mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Tijdens het onderzoek in de kraamperiode is één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. In overleg met de initiatiefnemer is besloten om reeds tijdens het vleermuizenonderzoek tijdelijke mitigatie aan te brengen voor de aangetroffen zomerverblijfplaats. Voor de tijdelijke mitigatie van deze verblijfplaats zijn vleermuiskasten op de te behouden woning in het plangebied opgehangen. Deze voorzieningen zijn wat betreft locatie-eisen opgehangen conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis¹ van BJ12.

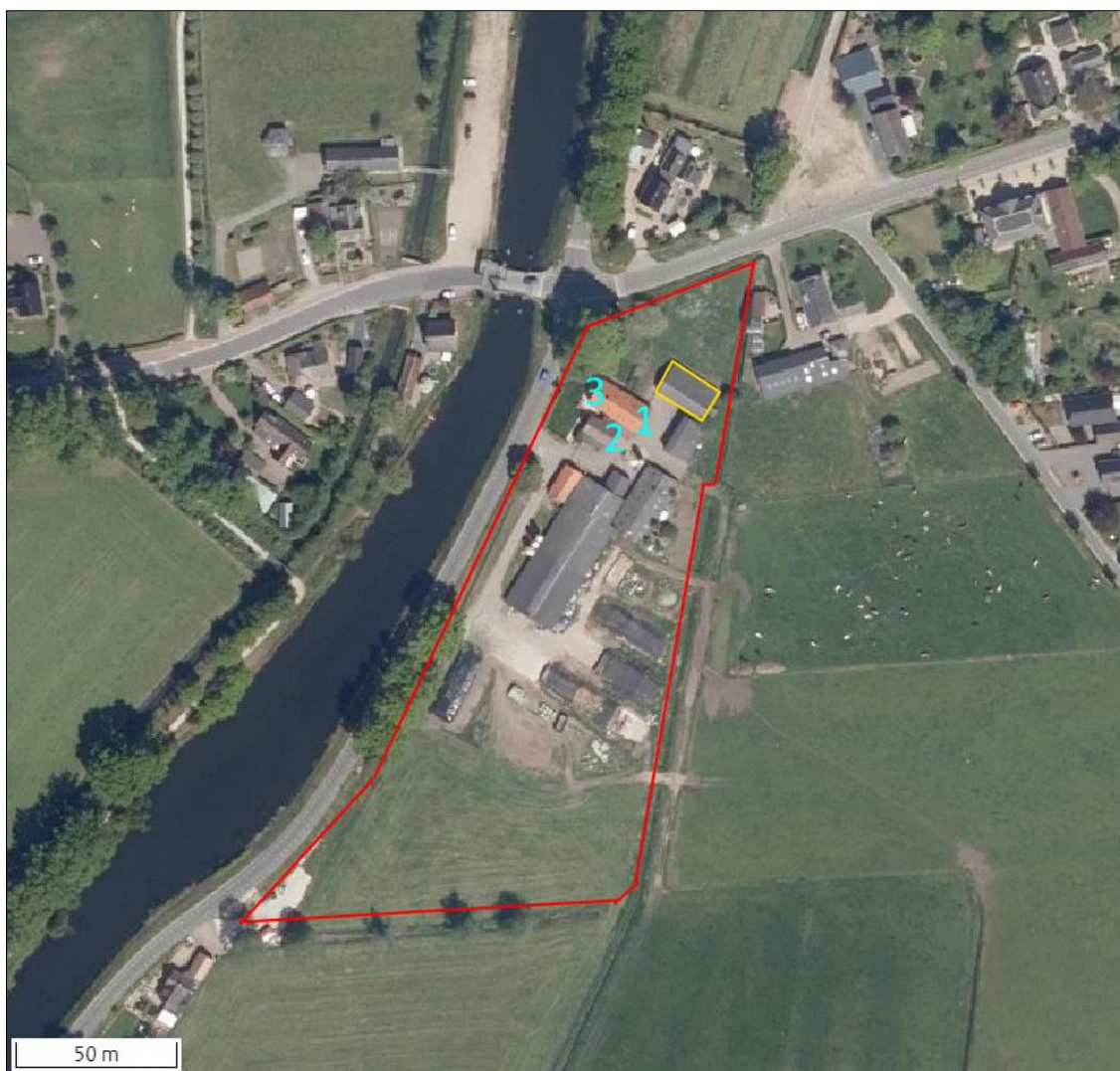
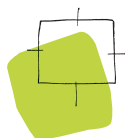
Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis

Op 27 juli 2023 zijn in het plangebied vier zomer-/paarkasten via Vivara Pro (type VK WS 10) geplaatst voor de tijdelijke mitigatie van de zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten is een ter zake kundige op het gebied gewone dwergvleermuis betrokken geweest. Bij het ophangen van de kasten is onder meer rekening gehouden met minimale hoogte van drie meter, een vrije aanvliegroete en een ligging die niet te heet of te koud is.

In figuur 1 en tabel 1 is een overzicht van de opgehangen vleermuiskasten met de locatie en ophangdatum. In bijlage 1 zijn van alle opgehangen kasten foto's opgenomen.

¹ BJ12 (2017). Kennisdocument 'Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*', versie 1.0 juli 2017.

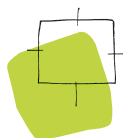

Figuur 1. Weergave van de locaties van de opgehangen vleermuiskasten (locaties in cyaan zoals genummerd in tabel 1), de kapschuur met de oorspronkelijke verblijfplaats (geel) en het plangebied (rood).

Tabel 1. Overzicht van de locaties waar tijdelijke voorzieningen voor gewone dwergvleermuis zijn opgehangen

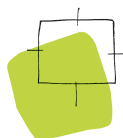
Locatie	Nummer	Type kast(en)	Aantal	Windrichting
Oostgevel grote deel woonhuis	1	zomer-/paarkasten	twee	zuidoost
Oostgevel kleine deel woonhuis	2	zomer-/paarkasten	één	zuidoost
Westgevel grote deel woonhuis	3	zomer-/paarkast	één	noordwest

Bijlage 1. Vleermuiskasten

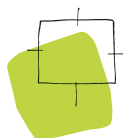
Locatie 1: Oostgevel grote deel woonhuis. Twee zomer-/paarkasten op het zuidoosten gericht.

Locatie 2: Oostgevel kleine deel woonhuis. Eén zomer-/paarkast op het zuidoosten gericht.

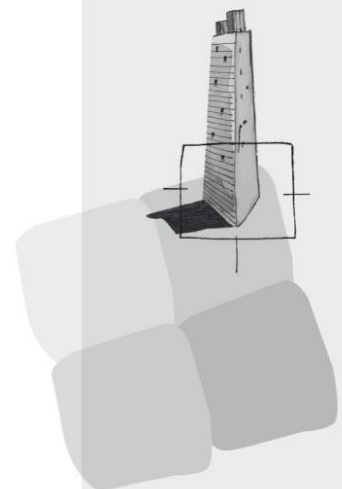
Locatie 3: Westgevel grote deel woonhuis. Eén zomer-/paarkast op het noordwesten gericht.

Colofon

Projectnummer

P000847

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
3811 NA Amersfoort

T 033-46 56 545

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort